

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p. št. ček zavodil: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vina št. 105.241

JUTRO

Naročnina znana mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Ureništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.Rokopis se ne vračajo — Oglaš-
bo tarifu

Francoski nauk fašistom

**Sodba francoskega tiska o italijanski fašistični gonji
proti Jugoslaviji zaradi trogirskih levov**

Pariz, 29. decembra. AA. K nadalje-
vanju kampanje italijanskega časopisa
proti Jugoslaviji zaradi trogirskih do-
godkov piše »Ere Nouvelle«: »Priča-
kovalo se je, da bo mirno in dostojno
pojasnilo jugoslovanskega zunanega
ministra dr. Jevtića prekinilo to hrup-
no debato, in sicer še posebno zaradi
tega, ker jugoslovanske oblasti sploh
niso zapletene v afero razbitih levov
in ker so bili krivci prijeti in primerno
kaznovani od jugoslovanskih oblasti.

Toda taktika fašističnega časopisa
dokazuje, da skuša izrabiti ta dogodek
kot razlog, da zastrupi odnose med
obema jadranskima državama in pri-
pravi italijansko javnost, italijanski na-
rod in mednarodno javnost na še dru-
ga iznenadjenja. Kaj vse so v Italiji po
vojni učinili. V Bolcanu so Italijani po
vojni porušili spomenik nemškega sred-
njeveškega pesnika Walterja von der
Vogelweide, v Trstu spomenik cesarice
Elizabete in cesarja Maksimilijana,
v Meranu spomenik borca za tirolsko
svobodo Andreja Hoferja, v Postojni
spomenik slovenskega pesnika Miroslava
Vilharja, v Kobaridu spomenik sloven-
skega skladatelja Volarčiča, v Trstu
slovenski Narodni dom. Razen tega so
zaprl nad 700 slovenskih šol in konfi-
scirali imetje nad 600 slovenskih za-
drug. To uničevanje in preganjanje pa
ni bilo delo neodgovornih mladeničev,
kakor je bil primer v Trogiru, pač pa
so to storili po dobro premišljenem na-
črtu, ki se nikakor ne sklada s dostoi-
jastvom italijanske kulture in naroda,
tistega naroda, ki trdi o sebi, da je

edini mednarodni varuh umetnostnih
del po vsem svetu.

Zagreb, 29. decembra n. V uglednem
danskem dnevniku »Westkysten« je napi-
sal pod naslovom »Nasilje v Trogiru«
zdravnik dr. Lausten Thomsen, znani stro-
kovnjak v manjšinskih vprašanjih, članek,
v katerem opisuje svoje potovanje iz Spli-
ta v Trogir ter podaja kratek pregled raz-
voja trogirskega mesta. Med drugim pravi,
da se v Trogiru lahko vsak tujec na mah
prepriča, da je to hrvatsko mesto, kakor
je hrvaška vsa Dalmacija. Ob vzhodni
obali Jadrana je na jugoslovanskih tleh
363 luk, izmed katerih pripada le Zadar
Italiji, dočim je na zapadni italijanski obali
le nekaj pristanišč Benetke, Jakin, Mol-
fetti, Bari in Brindisi. Glede na to je raz-
umljivo, da se Italija tako poteguje za
vzhodno obalo Jadrana. Dr. Thomsen na-
vaja nato govor senatorja Riccija v ita-
lijanskem senatu in odgovor Mussolinija
na interpelacije o trogirskih dogodkih ter pr-
avi, da si Mussolini domišlja, da se sme
vmešavati v notranje zadeve sosedne drža-
ve. Kakršen je gospodar, takšni so tudi
njegovi slugi. List »Giornale d'Italia« je
po Mussolinijevem govoru takoj napadel
Jugoslavijo, češ, da krši pogodbo o zaščiti
življenja in imetja italijanskih državljanov,
dočim se je dejansko zrušil le kamen, spom-
nin na beneško gospodstvo, ki ga že po
drugo stoletje ni več. Članek pravi, da
živi v Dalmaciji v skrajnem primeru le
14.000 Italijanov, dočim je pod italijansko
oblastjo nad 500.000 Jugoslovencev, s kate-
rimi pa postopoma Italija vse drugače kakor
se godi Italijanom v Jugoslaviji. Glede na
vse to je treba informirati javnost, da so
govori, ki so bili izrečeni v tako važni
zbornici kakor je rimski senat, ne bodo za-
vedli, ker je Mussolinijev govor tak, da bi
lahko izval še vse drugačne posledice.

Italija tajno oborožuje Madžarsko

**Rimska vlada izigrava mirovne pogodbe in tajno do-
bavlja Madžarski najmodernejšo orožje**

Budimpešta, 29. decembra M. Vest av-
strijskega lista »Die Stundee«, da je prejš-
ni ponedeljek 19. t. m. letelo nad Celovcem
devet italijanskih vojni letal v smeri pro-
ti Madžarski se je izkazala za točno. Ita-
lijska letala so zares še istega dne pri-
stala v bližini Budimpešte ter se spustila
na zemljišča neke tovarne, ki že dalj časa
ni več v obratu. Letala so letela tudi preko
Budimpešte, kjer pa jim niso posvečali
posebne pozornosti. Le nekateri pasanti so
jih opazili ter komentirali ta dogodek do-
kaj natirajo. Nihče ni niti sanjal o tem, da
gre za vojna letala, ki jih pošilja Italija
Madžarski kljub temu, da so madžarske
oblasti čuvale vso stvar v najstrožji taj-
nosti pa so vendar prodale v javnost na-
slednje zanimive podrobnosti, ki so vzbu-
dile ne samo na Madžarskem, marveč tudi
v inozemstvu veliko pozornost:

V ponedeljek 19. t. m. donosne je kre-
nilo iz Milana 10 italijanskih vojni letal.
Kmalu nato pa je nastal na enem letalu
defekt in se je moralo vrniti tako da je
nadaljevalo polet le devet letal. Letala so
krenila iz Milana na pot proti Italiji
avstrijski meji. Nekaj časa so letela ob
meji, nato pa so krenila na avstrijsko
ozemlje. Okrog polnoči so preletela ma-
džarsko mejo v smeri proti Budimpešti.

Ves čas poleta nad avstrijskim in madžar-
skim ozemljem so bila letala stalno v vi-
šini 3 do 4 tisoč metrov, da bi se jih ne
moglo tako hitro opaziti in točno razločiti.
Okrog pol 3. popoldne so bila letala nad
Budimpešto in so nato izginila v smeri
proti severu, kjer so se pozneje spustila
na zemljo na terenu neke konzervne tovar-
ne, ki že dalj časa ne obratuje. Letala so
tako po pristanku spravili v prostorna
skladišča tovarne in jih zastražili z voja-
štvom. Naslednjega dne je pet letal kreni-
lo v Szeged in ostala 4 pa neznano kam.
Getovo pr je da so prav tako ostala na
Madžarskem Avioni so enosedežni, najno-
vejšega tipa neke znane italijanske tovar-
ne letal. Opremljeni so s strojičami in za-
rometi iz Italije na Madžarsko jih je pi-
lotoval pot aktivnih italijanskih letalskih
oficerjev in širje madžarski letalski oficir-
ji, ki so se večali v italijanski vojski. Ita-
lijske oficerje so naslednjega dne opazili
v Budimpešti, zlasti v varietetu »La Bri-
olz. Hilar naletnik je neki Italijan in kjer
se vsaki večer predvaja tudi italijanski pro-
gram. Bili so ves čas v družbi madžarskih
letalskih oficerjev. To je v kratki dobi že
trajala pošiljka italijanskih vojni letal na
Madžarsko.

General Schleicher zopet grozi

**Ce narodni socialisti ne opuste svoje opozicije, namera-
va Schleicher razpušiti parlament in uvesti diktaturo**

Berlin, 29. decembra r. V dobro ponče-
n h krogih ki imajo tesne zveze s kance-
larjem generalom Schleicherjem zatujejo
da je general Schleicher onstlil svojeto
sedanje neodločno taktiko namram držav-
nemu zboru in bo čim se državni zbor za-
pet sestane, nastopil z vsjo odločnostjo.
Reichstag se bo sestel po vsi priliki okrog
17. januarja. Pričakuje se, da bo že na pr-
vi seš stavljen predlog nezamislive Schlei-
cherjeve vladi. Nadaljnji razvoj dogodkov
bo odvisen od stališča ki ga bodo zavzeli
narodni socialisti. Če bodo narodni social-
isti glasovali za nezamislivo, ki bi v tem
primeru dobila večino, bo general Schlei-

cher takoj odgovoril z razpustom državne-
ga zbora tako da bi bil to v roku osmih
mesecev že tretji razpust nemškega pa-
rlamentu. V vladnih krogih si še niso na-
jasnili ali bo vlada nato v ustavnem ro-
ku razpisala nove volitve ali pa se bo od-
ločila za diktatorske metode. Napoveduje
pa se da bo general Schleicher storil vse
da pridobi narodne socialiste za sodelovanje
v vladi ali pa vsaj za to, da vladi ne bi
delali težko. Na vsak način pa je Schlei-
cher odločen zahtevati zase čim večjo av-
toriteto in z gotove strani ne naglašava,
da je treba v Nemčiji računati z uvedbo nek-
danjega Bismarkovega režima.

Albanska vladna kriza

Atene, 29. dec. č. Albanska vladna kri-
za, ki se je pričela že pred 14 dnevi še
vedno ni rešena. Spočetka so albanski po-
litični krogi pričakovali, da bo nova vla-
da kakor običajno, sestavljena takoj in
brez težav. Sedaj pa tolmačijo krizo za-
re tako kakor da so se pojavile velike
težave zaradi italijanske ekspanzije v Al-
baniji in zaradi vmešavanja italijanskih
zunanje političnih oblasti v albanske no-
tranje zadeve. Pred dnevi so se namreč
pričela nova pogajanja o italijansko-alban-
skem finančnem sodelovanju. V Albaniji
raste odpor proti italijanski protekcionis-
tični politiki in rimskim imperialističnim
težnjam. Odgovorni albanski politiki se
sedaj branijo prevzeti kakršnekolik mini-
strske resore. V zvezi z albansko krizo je
bil italijanski obojonočeni minister v
Tirani pozvan v Rim. Italija si da vse na-
čine prizadeva da bi se kljub odporu al-
banskega naroda sestavila vlada, ki bi bi-
la docela odvisna od Rima.

Novi davki v Belojii

Bruselj, 29. decembra AA. Zbornica je
sprejela celotno vrsto izrednih ukrepov, ki
jih je predlagala vlada za pokritje prora-
čunskega primanjkljaja za l. 1932 in za za-
gotovitev ravnotežja v proračunu za pri-
hodnje leto. Med njimi je treba omeniti
novešnji narodni davek, nazvan »Krizni
davek, ki znaša 1 do 4 odst. in se bo po-
biral na vse prejemke, plača in pokojnine.
Nadalje se uvade posebna telesa na izred-
no trgovske dobičke in ukine nadaljnje
smanjčanje upadnikov v državno službo.
Vlada ima pooblastilo da lahko z odloki
uveljavi vse potrebne ukrepe za iztrženje
navedenih dejavov.

Žrtve eksplozije v madžarskem rudniku

Budimpešta, 29. decembra AA. Eksplo-
zija v rudniku Naagymankot je zahtevala
življenje 13 rudarjev. Nesreča se je pri-
tila v globini 150 m. Strokovnjaki so jo,
da gre za eksplozijo treskavega pišča.

ODMEV SOFIJSKIH DOGODKOV

**Vsa javnost zahteva energičnih ukrepov proti makedonstvujušim
— Danes se bo ob policijski asistenci vršil pogreb žrtev — Vlada
obljublja odločen nastop**

Sofija, 29. dec. M. Včerajšnji krvavi po-
kolj sredi bolgarske prestolnice pred kra-
levim dvorom je danes predmet obširnih
razprav in komentarjev v javnosti, po-
litičnih in diplomatskih krogih. Že doseda-
nja krvava razračunavanja med makedon-
stvujuščin in skoro vsakodnevni poboji
in umori na sofijskih ulicah so povzročali
vedno večje vznemirjenje, včerajšnji dogo-
dek pa je vzmirlil najširše plasti. O
ozadju krvavega pokolja se doznajajo se-
daj še naslednje podrobnosti:

Ozadije pokoljev v Sofiji

Centralni komitet VMRO je že pred
dvema mesecema poslal vsem protogero-
vem grozila pisma ter jih pozval, naj se
tako pridružijo mihajlovskemu taboru
makedonstvujuših, zahtevajoč, da to v
najkrajšem roku pismeno prijavijo. Če te-
ga ne store, bo VMRO nad njimi brezob-
zirno izvršil smrtno kazen. Grožnja VMRO
pa ni imela nikakovega uspeha. Nasprotno,
protogerovec so se še bolj strnili, pozvali
svoje udarnice iz notranjosti države v So-
fijo ter pričeli obračunavati z nasprotniki
na svoj znani način. O tem so dovolj jasno
pričali skoro vsakodnevni politični umori
zadnje dobe. V zadnjih dveh mesecih je
bilo samo v Sofiji ubitih 20 pristašev obeh
skupin. Prve dni decembra se je napetost
med obema taboroma še povečala. Takrat
je izšla zadnja številka »Revolucionarnega
listka, ki ga izdajajo protogerovec. V
njej je bil objavljen proglas, v katerem so
napovedali, da bodo pričeli brezobzirno od-
stranjevati vodilne ljudi takozvane legal-
ne organizacije makedonstvujuših, kakor
nazivajo mihajlovsko skupino. Svoj sklep
so zares začeli izvajati in tako je došlo
tudi do včerajšnjega krvavega pokolja, ki
je nov dokaz, da so ostali vsi poizkusi po-
mirjenja brezuspešni ter da je mržnja med
obema taboroma dosegla vrhunec.

Prí včerajšnjem sponadu smrtno ranjeni
urednik Simeon Eftimov, desna roka Van-
de Mihajlova, je danes v bolnici podlegel
poškodbam. Baš ta okolnost vzbujala v vsej
javnosti bojazan, da pride do novih po-
koljev, ker je več kot verjetno, da se bodo
skušali mihajlovci maščevati.

Kralj Boris za najstrožje ukrepe

Ko je nastalo streljanje pred dvorom,
se je na dvoru baš vršila javna predstava
predsednika Sobrajanja dr. Aleksandra Mahto-
va v zvezi s krizo vlade. Že po prvih stre-
lih je kralj odjavil tako prekinil, opu-
stil Malinova in stopil k oknu, od koder je
opazoval bitko pred dvorom. Prizor ga je
skrajno ogorčil in je takoj izdal nalog,
naj se proti krivicem nastopi z vso stro-
gostjo.

Zaradi tega je bila alarmirana vsa poli-
cija, na pomoč pa je bilo pozvano tudi vo-
jstvo, čim so se napadniki razbežali, je
policija takoj cernila vse bližnje ulice
in posebej še vse okraje, legitimirala vse

ljudi, ki jih je zalotila na ulici, ter izvršila
tudi številne hišne preiskave, ki so traja-
le globoko v noč. Vse mesto je bilo za-
straženo, tako da je nudilo sliko vojnega
tabora. Policija je izvršila več sto aretacij,
vendar je bilo mnogo aretiranih po legiti-
miranju zopet izpuščenih. Okrog 30 ljudi
pa je bilo pridržanih in v zaporu. Kakor po-
ročajo današnji listi, je vlada odločena,
uporabiti vsa sredstva, da izsledí krivice
in napravi večnim pokoljem in umorom
enkrat za vselej konec.

Ranjeni umirajo

Današnji listi primerjajo včerajšnje do-
godke z dogodki 9. junija 1923., ko je bil
uprizorjen krvavi pokol zemljoradnikov
in ko je nesrečno poginil tudi znani bol-
garski državnik Stamboliski.

Izmed hudo ranjenih, ki so jih prepejali
v Aleksandrovske bolnice, sta danes dva
umrla; policijski stražnik Georgijev, ki
je bil pri zasledovanju napadalcev ran-
jen v prsi, in urednik »Makedonijec«
Simeon Eftimov. Oba so takoj po prevo-
zu v bolnici operirani, vendar pa je bila
vsaka pomoč zaman. Georgijev je umrl
v teku noči. Eftimov pa je podlegel po-
škodbam danes popoldne okrog pol 10.
Eftimov je že delj časa živel kot pravcati
politični ječnik. Protogerovec so mu že
pred več meseci sporočili, da je obsojen
na smrt. Stano so ga zasledovali in iskali
prihke, da bi na svoj znani način izvršili
tudi smrtno obsodbo. Zaradi tega sploh ni
zapustil svojega stanovanja in je urejeval
list doma. Če pa je bil prisiljen oditi
z doma, ga je spremljala cela četa osebnih
varuhov. Tako je bilo tudi včeraj. V spre-
stvu svojih desetih varuhov je odšel proti
podnevni zaradi važnih opravkov v mesto.
Protogerovec, ki so ga stalno zasledovali,
so mu bili takoj za petami in pričeli na
trgu pred dvorom streljati nanj. Ranjen je
bil v prsi in trebuh. Zapuščena žena in dvoje
dece. Smrt Georgijeva obkrojuje žena in
trije male otroke.

V bolnici se nahajajo v skrajno brezup-
nem položaju Eftimov osebni varuh Za-
harjev, uradni volnega ministrstva Po-
pov, poštni uradnik Nikolov in trgovce
Ikonovom, kojih stanje je prav tako brezup-
no in bodo najbrže podlegli svojim ran-
nam.

Nov poizkus rešitve ranjenih protogerovec

Izmed napadalcev sta bila precej nevarno
ranjena tudi neki Petrov in Trajanov, pri-
staša skupine Protogerovec. Oba se bosta
morala, če ozdravita, zagovarjati pred so-
diščem. Ker se protogerovec boje, da bi izdala
njihove tajne načrte, so jih že včeraj sku-
šali rešiti iz bolnice. Danes so ta svoj po-
kus ponovili. Popoldne so se pripeljali v
bolnico trije neznanici in se predstavili
upravniku bolnice kot odposlanci policijske
direkcije, češ da imajo nalog, naj prepeljejo
Petrova in Trajanova k zaslusni. Uprav-

nik bolnice je ugovarjal, češ da ne moreta
zapustiti bolnice. Ko so domnevni deklari-
vi še nadalje vztrajali pri svoji zahtevi, je
stopil upravnik v drugo sobo in telefonično
pозval policijsko direkcijo. Tam o vsem tem
seveda niso ničesar vedeli in so prosili
upravnika, naj zadrži domnevne deklari-
tako dolgo, da pride policija. Verjetno je,
da so odposlanci Protogerovec ta razgovor
slišali, ker so takoj nato jedro pophali.

Pogreb žrtev

Pogreb ubitega Eftimova in ostalih žrtev
se bo vršil jutri popoldne. Ker se bodo na
pogrebu gotovo zbrali številni mihajlovci in
se je bati, da bi prišlo do novih pokoljev,
je izdala policija zelo stroge varnostne
ukrepe. Vsi udeleženci pogreba se bodo
morali legitimirati ter bodo vse preiskali,
da li nimajo orožja. Spreved bo spremljala
policijska četa in tudi pokopališče bo naj-
strožje zastraženo.

Odmev v inozemstvu

Kako silen odmev je imel včerajšnji do-
godek v inozemstvu, pričajo deloma fanta-
stične vesti, ki so razširjene v svetovnem
tisku. Dunajski in berlinski listi celo po-
ročajo o izbruhu revolucije, zaradi česar so
dobili vsi bolgarski poslanci v inozemstvu
naročilo, naj te vesti odločno demantirajo
ter naglasijo voljo bolgarske vlade, da za
vsako ceno vzpostavi red in mir in napravi
konec nepretrganemu klanju med makedon-
stvujuščin.

Intervencija velesil?

V političnih krogih se danes mnogo ko-
mentirajo poseti francoskega, angleškega in
italijanskega poslanika pri ministrskem
predsedniku Musanovu. Z oficijne strani se
sicer naglašava, da so se informirali zgolj o
razvoju vladne krize, vendar pa se uporno
držujejo vesti, da so vsi trije poslanci do-
govorno izvedli ustmeno demarš ter zahtev-
vali od vlade, da napravi konec početju ma-
kedonstvujuših. Ministrski predstnik Ma-
šanov je dal baje zadovoljiva zagotovila.

Musanov sestavlja novo vlado

Sofija, 29. decembra M. Po včerajšnjih
konzultacijah predsednika Sobrajanja in pred-
stavnikov vseh političnih skupin, je bil dan-
es popoldne ponovno sprejet v javljenju
Musanov, kateremu je kralj povelil manjat
za sestavo vlade. Musanov je takoj nato pri-
šel razgovoru z zastopniki dosedanje vladne
večine. S predstavniki zemljoradnikov je
imel ponovno sestanke, vendar pa do vče-
ra še ni prišlo do sporazuma. Zemljoradniki
v načelu ne odklanjajo sodelovanja v vladi,
zahtevajo pa razne koncesije in vrh tega
tudi nekatere personalne spremembe. Ver-
jetno je, da bo Musanov zahteval zemlio-
radnikov v toliko ugodni, da si bo zagisural
njihovo sodelovanje v vladi, v ostalem pa bo
najbrž rešil krizo vlade z obsežnejšo pre-
nosno svojega dosedanjega kabineta.

Francoski parlament o posojilu Avstriji

**Živahna debata v francoski zbornici o dovolitvi posoji-
la Avstriji za sanacijo njenih financ**

Pariz, 29. dec. sg. Poslanska zbornica
je popoldne začela razpravo o posojilu Av-
striji. Na podlagi lausanske pogodbe je
morala vlada zagotoviti parlament, da ji
dovolijo izdati francosko transo tega posoji-
la v znesku 100 milijonov avstrijskih šil-
lingov. Posojilo je mednarodno in je na-
menjeno za gospodarsko obnovo avstrijske
republike.

Prvi je govoril poročevalec finančnega
odбора La Court, ki je utemeljeval sklep
odбора, da se posojilo dovolí, ter je nagla-
šal, da narekujejo gospodarski interes ce-
lokupne Evrope emisijo tega posojila in
prevezem tamsva zanj po francoski vladi.

Poročevalec zunanje-političnega odбора
zbornice Vienot je obrazložil politični
značaj posojila in naglašal, da se znatno
razlikuje od prejšnjih posojil, ki jih je
Francija dala vzhodnim evropskim drža-
vam. Prejšnja posojila so izvala nespora,
zume zaradi ciljev francoske vlade, pri
sedanjem pa gre za to, da se izrazi ev-
ropska solidarnost. Posojilo snada v osta-
lem v okvir velike finančne akcije za fi-
nančno in gospodarsko konsolidacijo sred-
nje Evrope, pri kateri bo sodelovala tudi
Francija. Kar se tiče vprašanja o priklju-
čitvi Avstrije k Nemčiji, so vsi udeleženi
krogi v Evropi mnenja, da je v Evropi
prejsem potrebna stabilizacija mru in
mir sam. Razen tega bo posojilo pokazalo
Zedinjenim državam solidarnost evropskih
držav in s tem priobmožilo, da se v Ameri-
ki zbudi razumevanje za zdržanje Fran-
cije glede na vprašanje dolgov.

Po govoru obeh poročevalcev je predse-
dnik zbornice otvoril debato o avstrijskem
posojilu. Poslanec desnice Marin je ostro
nastopil proti posojilu Avstriji, češ, da gre
za naložbo na fond perdu.

Poslanec Flandin je otvoril svoj govor z
uizotvilitvijo, da bi se iz odločitve osnutka
o posojilu ne smelo skleniti, da bi bila
Francija Avstriji sovražna. V govoru svo-
jih izjavljal je nato spravil polom Kreditan-
stalta, ki ga je označil kot mednarodno ve-
lebanko z avstrijsko fasado. Avstriji namre-
nena finančna pomoč bi se v prvi vrsti po-
rabila za sanacijo Kreditanstalta, torej pre-
djem za sanacijo mednarodne velebank.
Pri čemer bi bila zopet najbolj zainteresirana
Anglija, ne pa Francija. Med navajanjem
podatkov o pasivnosti avstrijske trgovinske
bilance, je skušal Flandin med živahnimi

ugovori levice opravičiti Tardieujev podu-
navski načrt, ki je namesto izolirane akcije
predlagal organčno skupno rešitev. Flan-
din je zaključil svoja izjavljanja z izjavo, da
je prisiljen ne samo v interesu Francije,
temveč tudi v interesu Avstrije glasovati
proti osnutku posojila.

V več kot enournem govoru je nato bivši
ministrski predsednik Herriot, ki ga je le-
vica vedno znova prekinjala s frenetičnim
odobravanjem, pričel svoj govor z izjavo, da
se čuti dolžnega, nastopiti ob strani Paula
Boncourja za avstrijsko posojilo in pobijati
napade, ki sta jih sprožila Marin in Flan-
din. Sedanje avstrijsko posojilo nima ničesar
skupnega in ni v ničemer podobno prejš-
njim finančnim operacijam. Uveljavljenje
zastavne pravice bi bilo iz taktičnih in tudi
iz političnih razlogov izključeno, kajti z
Avstrijo se ne more ravnati kakor s Kitaj-
sko ali Turčijo. Če Francija danes ne rati-
ficira načrta o posojilu, ne bo zapadla sa-
mo francoska transa posojila, temveč vse
posojilo sploh, za kar pa francoska zbornica
ne more prevzeti odgovornosti.

Po Herriotovem govoru je bila seja za
kratk čas prekinjena. Po spretni interven-
ciji Herriota so se okoliščine za sprejetje
osnutka o posojilu bistveno izboljšale, tako
da je verjetno, da bo osnutek v zbornici
sprejet.

Radikalno-socialistična skupina v poslan-
ski zbornici je sklenila z veliko večino, da
bo glasovala za načrt o jamstvu avstrijske-
ga posojila, vendar je verjetno, da vodstvo
stranke ne bo zahtevalo brezpogojne disci-
pline pri glasovanju. Tudi socialisti so skle-
nili glasovati za načrt pod pogojem, da bi
vlada postavila vprašanje zaupnice.

Stalin bo odstopil?

Rim, 29. decembra AA. Po vesteh iz Mo-
skve se tamkaj zvnove govori o tem, da se
Stalin namerava umakniti iz političnega
življenja. Kot njegov namestnik se imenu-
je Kirov, ki uživa splošen ugled in je zelo
prijubljen v komunistični stranki.

Poset rumunskega ministra v Atenah

Atene, 29. decembra AA. Listi posvečajo
daljše članke obisku rumunskega ministra
Mihalaka in naglašajo da sicer ni politič-
nega značaja, a bo kljub temu mnogo pri-
pomogel k balkanskim vzajemnosti.

Devize za dijake v inozemstvu

Beograd, 29. dec. p. Finančni minister je
v zvezi s svojim odlokom z dne 16. no-
vembra št. 236.490 odredil, da se smejo
izdati pocblasta za nabavo deviz in
valut za vzdrževanje dijakov v inozem-
stvu, v kolikor gre za študente posamez-
nih ministrstev, fondov in ustanov brez
ozira in število absolviranih semestrov;
nadalje za one dijake, ki posejajo v ino-
zemstvu take fakultete in visoke šole, ka-
kršnih pri nas v državi ni, pod pogojem,
da so absolvirali že najmanj štiri semestre,
ne viševši zinski semester 1932-33.

Zasedanje tarifnega odbora

Beograd, 29. decembra. r. Na zahtevu
prometnega ministra je bila sklicana seja
tarifnega odbora, da razpravlja o novi že-
lezniški tarifi ter poda o njej svoje mi-
šljenje, upoštevajoč splošne gospodarske
prilike, naše trgovinske odnose in fi-
nančno stanje državnih železnic. Tarifni
odbor zaseda že tri dni in je podrobno
proučil predlog nove tarife odnosno pre-
dlagane izpremembe nekaterih dosedanih
tarifnih postavk. Predlog predvideva ne-
katere povišanja, ki nsi bi dala po pro-
računu generalne direkcije skunno okrog
400 milijonov novih dohodkov. Tarifni od-
bor je po vsestranski proučitvi izrazil
mnenje, da je z ozirom na sedanje gospo-
darsko stanje povišanje železniških tarif
neprimerno, ker bi moglo neugodno vpli-
vati na nadaljnji razvoj gospodarskega
položaja ter je sklenil in obširni predstavi-
ki pojasniti finančnemu ministru svoje sta-
lišče. V to svrho je bil izvoljen poseben
ozi odbor, ki bo sestavljal spomenico. Za-
sedanje tarifnega odbora bo najbrže jutri
končano.

Pogajanja z Nemčijo o železniških tarifah

Beograd, 29. decembra AA. Mešana nem-
sko-jugoslovenska železniška komisija, ki
je pred kratkim izdelovala v Beogradu ta-
rifo za železniški promet med Nemčijo in
Jugoslavijo, bo svoje delo nadaljevala 4.
januarja v Monakovem. Sedaj gre za izde-
lavo tarife za nemški izvoz v Jugoslavijo.
Nemčija zahteva posebne ugodnosti za ke-
mične izdelke, črnovalo rudo, maso za ki-
schenje olinov, stekleno budo, kalitve soli
za stroje, seme sladkorne repe, železo, je-
klo, stroje itd.

Vladna kriza v Bolgariji

Z odstopom zemljedelskih ministrov je prišla v Sofiji vladna kriza, ki more postati zelo velikega pomena za nadaljnji politični razvoj na Bolgarskem. Ne gre namreč za osebne zadeve ali le za zamenjavo nekaterih ministrov, marveč gre za stvarne razlike zelo velikega pomena in za načelne probleme celotnega bolgarskega političnega življenja.

Kriza je sprožila demisijske zemljedelskih ministrov. S tem je že dokumentirano njeno jedro, ki ga tvori nasprotje med agrarno stranko in ostalimi strankami, tvorečimi vladno koalicijo. Tu imamo ne gredo na razna druga nasprotja, v glavnem dva popolnoma različna tabora, to je meščanske stranke (demokratsko, radikalno in liberalno), ki se, dasi med seboj različne, vendarle pred vsem temeljito razlikujejo od zemljedelcev, ki imajo povsem agrarno-razredni značaj.

Meščanske stranke sedanje vladne večine so se zblizale z zemljedelci v dobi, ko jih je družilo skupno opozicijsko nasprotje do režima, ki so ga predstavljali Ljapčev, Cankov, Burov in drugi. Ta režim se je bil postavil in utrdil po prevratu, ki je zrušil Stamboljskega in njegovo mogočno stranko v letu 1923, in je gospodoval izredno dolgo, opravičujo se na silo, zlasti pa na častniške kroge in makedonskimi. Toda svetovna gospodarska kriza, ki je z izredno ostro pritiskala tudi na bolgarske razmere, je bistveno pomagala izpodkopati njegove temelje, ki so se močno omajali že z nasprotji v taboru Demokratskega zgodovja samega. Tako je moral režim Ljapčeva in Cankova končno likvidirati in dotedanja opozicija je prevzela vladno. Sestavljali so jo meščanski opozicionalci, ki so bili po večini, vendarle pa nikakor ne v celoti, levičarsko orientirani, in pa zemljedelci, ki so se bili, ko so pod Ljapčevom končno zavladale kolikor toliko normalne politične razmere, nekoliko opomogli. To je bilo po strmoglavljenju Stamboljskega privrati, da so postali zemljedelci vpoštevani vredni faktor v bolgarskem političnem življenju, in da so se mogli povzpeti do ministrskih portfeljev. Zato pa so bili njihovi voditelji precej skromni in so se zadovoljili z manjšim številom ministrskih mest, nego jim je bilo po razmerju strankine moči. To se nspremenilo tudi potem, ko so nove volitve prinesle novi vladni ožromno večino, v njej na zemljedelcem daleč največji delež. Zakaj za nie je pomenilo že ogromen uspeh, da so srečno prišli iz dotedanega zapostavljenega položaja, ki je pomenjal dolga leta naravnost brezpravno stanje. Kljub razmeroma slabemu zastopstvu v ministrskem svetu so vendarle postali del vladne večine in so mogli svojim volilcem vsaj

pokazati možnost boljše bodočnosti. Zato je razumljivo, da sta se disciplina in morala stranke močno popravili kljub mnogim zelo neprijetnim in tudi škodljivim esoglasjem med voditelji.

Toda to je bila le prva doba novega režima. Polagoma se je situacija za zemljedelce spremenila. Bili so del vladne koalicije in potemtakem soodgovorni za vsa njena dela, za njeno politiko. Iz vrst prebivalstva, zlasti tudi iz poljedelskih krogov pa pritožbe niso ponehale. Nasprotno, množile so se, gospodarska kriza je pritiskala vedno huje in zemljedelska stranka v vladi ni mogla nuditi niti manjši odstotek tega, kar je mogla obetati v opoziciji. Zato ji že strankarski življenjski interes veleval, da se mora krepkeje uveljaviti v celotni vladni politiki, ako si noče zaigrati simpatij med prebivalstvom. Razen tega pa je mogla pričeti nastopati samozavestneje, odkar jo je sodelovalne v vladi napravilo znova za enakovreden faktor v Sofiji. In tako ni čudno, da so vedno bolj naraščale zemljedelske zahteve v zadevah notranje, zlasti gospodarske in finančne politike in da se je v zvezi z njimi pojavila tudi energična zahteva po večjem številu ministrskih mest, pri čemer se imenujeta zlasti finančni in notranji portfelji.

To pa pomeni v bolgarski notranji politiki mnogo. Za kulisami so namreč še vedno zelo močni oni činitelji, ki smatrajo zemljedelce za smrtno nevarnike in ki bi jih rajši danes nego jutri izrinili iz vlade, nikar pa, da bi jim dali najvažnejše ministrske seže. Zato ni slučaj, da so se ravno ob času demisijske tako krvavo volili makedonskimi. Ali tudi v vladnem taboru samem i jajo zemljedelci hude nasprotnike. Ne smemo prezreti, da so tu liberalci, ki so svoj čas iz svojih vrst postavili na krmilo Padoslavova. Tudi v vnanji politiki glede pomirjenja na Balkanu ne moremo mnogo pričakovati od zastopnikov onih, ki so v prvi vrsti skrivaj dogodkov iz l. 1913. in 1915. Mušanova vlada je imela tedaj prav malo onega simpatičnega kar se pripisuje zemljedelski stranki, tega pri nesoznanju njene politike ne smemo nikdar izgubiti izpred oči. Zemljedelci so prav malo prispevali k njenemu značaju.

Morda so se zemljedelci odločili, da zreda, rajši zopet v opozicijo nego da bi še naprej nosili soodgovornost za stvari, ki jih ne morejo razumeti. Morda je tudi v nasprotjem taboru razpoloženje za izločitev agrarcev in za koalicijo vseh meščanskih strank. Takega razpoloženja doslej še ni bilo opaziti ni na izključeno, da se ne najavi. Razplet vladne krize mora kmalu pokazati pravo sliko.

Konferenca zastopnikov borz za delo

Proračuni javnih borz za delo znašajo za prihodnje leto 12.730.294 dinarjev — Resolucija o razdelitvi prispevkov za vzdrževanje posredovalnic za delo

Zagreb, 29. decembra. Danes se je pričela ta konferenca zastopnikov vseh javnih borz dela v Jugoslaviji. Konferenca pa zaključena jutri. Na njej so se zbrali člani centralnega urada za posredovanje dela v Beogradu, referenti osrednjih uprav predsednikov upravnih odborov, šefi vseh javnih borz dela v državi in zastopniki delavskih ter delodajalskih zborskih konferenc vodi predsednik centralnega urada za posredovanje dela g. Marij Krmpotić. Pred prehodom na dnevni red je predlagal, naj se odposluga podpravi brzojavni ministrski predsednik dr. Mianu Srđević in ministru za socialno politiko in narodno zdravje Ivanu Puclju. V brzojavkah je obenem izražena prošnja, naj se 10 milijonov dinarjev izrednih kreditov za brezposelne razdeli javnim borzom dela kot pristojnim ustanovam, ki bodo denar razdelile na najbolj objektivni in pravičen način. Na konferenci so razpravljali o proračunih

nih ustanov za posredovanje dela. Proračun javnih borz dela in osrednje uprave za prihodnje leto znaša 12.730.294,50 Din. Proračun javne borze dela v Beogradu znaša 2.497.796, v Zagrebu 3.547.151,44 in Ljubljani 2.011.454,08. V Splitu 700.780,75, v Sarajevu 1.431.824,90, v Novem Sadu 1.388.256,98, proračun osrednje uprave za posredovanje dela 1.561.931,65, proračun delavskega zavetišča v Sarajevu pa 105.000 dinarjev.

Izvoljeni sta bili dve komisiji, in sicer organizacijska in finančna. Nadalje sta bili sestavljeni resolucija o ureditvi javne službe za posredovanje dela ter o prispevkih, ki naj se razdelijo na posamezne borze dela v vsini kakor so bili nabrani na odgovarjajočem osemju. Predsednik Krmpotić je izjavil, da bo centralna uprava sprejela resoluciji in si privoščala, da bo v smislu njihovih zahtev odzela zadevna uredba.

Poslanec Prekoršek med svojimi volilci

Na članski sestanku JRKD za mesto Celje, ki se je vršil v sredo zvečer ob lepem deževju v Celjskem domu, je podal narodni poslanec g. Ivan Prekoršek zanimivo poročilo o raznih aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih. Najprej je razpravljal o letošnjem in o novem državnem proračunu. Avtonomne datave v dravski bali novini so narasle od 38 na 110 milijonov dinarjev. Davčne uprave naj bi plačale, vendar davkov sprejemale zbirne knjižice. Izvode davkov se oprostitve zgradbine za hiše malih obrtnikov na dežel, in pravilno regularna davčna oprostitve gospodarjev, ki imajo 9 otrok. Da se omogoči nadaljnje redno poslovanje bolnic za duševne bolnike in srednjih šol ter pomoč brezposelnim, je bilo treba sprejeti naknadne kredite. V nekaterih srezih je naraslo pomanjkanje živili. Tu bo treba poskrbeti za dobavo kornuza s 75% popustom prevozne tarife. Da se zaposli čim več brezposelnih, je treba izvesti razna javna dela. Mesta in osončena občina bosta menda v najkrajšem času začeli z regulacijskim delom na pritočnem kraju, da omogočita brezposelnim zaslužek.

Italija je dobila na svoje napade na našo državo prvkrat po 14 letih od našega zunanjega ministra dostojanstveno močan odgovor, ki je odmeval po svetovnem tisku in močno okrepil naš položaj. Ta odgovor je bil sprejet v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani z enakim zadovoljenjem, ki je iznova pokazoval da smo en narod in ena država. Narodni poslanec g. Prekoršek je ob koncu govora še o tolačenju člana 110. uradnega zakona in poljskih vzrokih za tolovčje do avtonomne intervencije tega člana po Narodnem predstavnstvu.

Predsednik krajevne organizacije g. dr. divjal 19. t. m., je razdeljal vsa Tomatlan.

Kalan je omenil, da že od leta 1919 nimamo uradniške stalnosti, ki je sicer idealno stanje za uradništvo. Živimo pa v izrednih časih, ki zahtevajo zrednih mer in pooblastil onih, ki so odgovorni za vodstvo države. Z novim civilnoopravnim reškom, ki bo uveden čez tri mesece v nekaterih delih države, s 1. januarjem 1934 pa za vsa država, bo izvršen velik preokret v našem sodstvu, vsled česar je bila uknjena tudi stalnost sodnikov. V debati, v katero so posegli g. poslanec Prekoršek, župan dr. Gorčan, direktor Mravljak, dr. Kalan in Gregorič, so bile iznešene zahteve, da se naj v zaščito naraščajočih upokoj vsak nameščene, ki je dosegel polno službeno dobo; urediti je treba vprašanje obdavčenja novih zgradb, vprašanje namčenja za vojaške objekte in stroškov za vzdrževanje poslopja sreskega načelstva. Predsednik g. dr. Kalan je zaključil zanimivi sestanek s prisrčnim novoletnim voščilom.

Prometne tarife olajšave

Beograd, 29. decembra. AA. Z odlikom prometnega ministra je podaljšana veljavnost dodatka k lokalni in pristaniški tarifi in sicer do preklica preko dosedanjega roka, to je preko 1. januarja 1933, ko bi imela veljavnost te tarife prenehati. Prav tako je podaljšana veljavnost olajšav za izvoz kornuza in ostalih žitaric ter mlinskih izdelkov do preklica, najdalje pa do 30. januarja 1933.

Ureditve uvoza perutnine v Švico. Beograd, 29. decembra. AA. Zavod za pospeševanje znanja trgovine objavlja, da je švicarska vlada s sklepom z dne 16. t. m. uredila vrašanje uvoza in prevoza perutnine skozi Švico. Uredba stopi v veljavo 1. februarja 1933.

Žrtve notresa v Mehiki

Mexico, 29. decembra. AA. Potres, ki je

Odgovor Zagreba na italijanska izzivanja

Zagreb, 29. decembra. n. Popoldne se je vršila seja zagrebške občinskega sveta, na kateri je podal inž. Domaćko naslednje izjavo:

Vsa jugoslovenska in še posebej hrvaška javnost je še vedno pod mučnim vtisom poslednjih dogodkov v Italiji, o katerih piše še danes ves naš in tuji tisk. Mislim, da ne smemo prezreti teh dogodkov, ki žalijo naša patriotska čustva, ker nam v Italiji očitajo, da smo poškodovali svojo lastno lastnino in ostanke zgodovinskih emblemov neke države, ki je prenehala obstojati že pred 140 leti. Dočim se istočasno uničujejo ne samo naši najsvetejši spomeniki, marveč tudi domovi naših Hrvatov in Slovencev, ki jih je nad 600.000 v Juljski Krajini. Z največjim vandalizmom se uničuje imetje, življenje in kulturne pridobitve teh naših ljudi. Zato sem prepričan, da izražam čustva vas vseh in vsega Zagreba, če vzkičnem, da ne damo nikomur niti pediti naše zemlje. Vsi Hrvati, Srbi in Slovenci, ves jugoslovenski narod bo strmen branil svojo državno in narodno enotnost.

Občinski svet je sprejel izjavo inž. Domaćka z odobravanjem in ploskanjem na znanje.

Italijanske zahteve od Rumunije

Bukarešta, 29. dec. d. Dne 10. januarja potече začasno podaljšana rumunsko-italijanska prijateljska pogodba. Zaradi njene obnove so se vršila že dalje časa pogajanja. Kakor ugotavlja list »Dimineata«, italijanska vlada ni pripravljena podaljšati pogodbe pod dosedanjimi pogoji. Italija postavlja namreč za podaljšanje pogodbe pogoje, ki bi omogočili pritegnitev Rumunije v sestavi italijanske mednarodne politike, predvsem v tem smislu, da bi Rumunija ostala nevtralna v primeru kakršne spora Italije s kakšno sosedno državo. Ta ko bi morala Rumunija v primeru spora Italije z Jugoslavijo ostati nevtralna, s čemer bi se razbila tudi Mala antanta. Ob enem zahteva Italija naj se prej še sklepe trgovinske pogodbe, ki bi omogočile italijanski industriji premoč na rumunskem trgu. Rumunski list poudarja, da predstavlja ojačenje Male antante na poslednji konferenci v Beogradu indirektni odgovor Rumunije na italijanske predloge, ki stremijo po razbitju Male antante.

Naraščanje japonske konkurence

Berlin, 29. dec. AA. Nemški gospodarski krogi so v silnih skrbah zaradi konkurence, ki je izvaja japonska industrija svile po vsem svetu. Japonska industrija svile namreč hoče pridobiti vsa glavna svetovna tržišča in je zato njena akcija na perjenju tudi proti nemški industriji. Kakor poroča »Vossische Zeitung«, je japonska industrija svile izvedla koncentriran napad na druge dežele in meče na mednarodna tržišča svilo tako poceni, da druge industrije sploh ne morejo konkurirati. Japonski dumping je močnejši, zato, ker je delovna moč na Japonskem neverjetno poceni. Nemški gospodarski krogi si iz te zarate ne vedo drugače pomagati, kakor da bodo zahtevali v Ženevi od Japonske naj uvede 48 urno delo na teden, kakor to predpisuje washingtonska konvencija. Na drugi strani naj bi se proti japonski državi zle podobne industrije tudi v drugih državah in nastopile v sklenjeni vrsti proti japonskemu dumpingu.

Angleške represalije proti Perziji

London, 29. decembra. AA. »News Chronicle« poroča, da je angleška vlada odbila sprejem 400 oficirjev in mornarjev iz Perzije, ki so se hoteli izveždati v angleški mornarici. Perzijske oficirje in mornarje je sedaj prevzela italijanska vlada. Perzijska vlada se je italijanski vladi takoj oddala s tem, da je v italijanskih ladjedelnih naročila šest topničark.

Japonska delegacija v Rimu

Benetke, 29. decembra. AA. Japonska delegacija pri Društvu narodov je danes prispevala v Benetke. Vodi jo prvi delegat Maticoka. Delegati odpušajo nočjo v Rim.

Zamotana ruska afera

Maribor, 29. decembra. Pred kratkim je prispela v Maribor neznan oškod mlada in precej čedna Rusinja, ki si je ziala takoj pridobiti zveze z neko bivšo visoko rusko aristokratko, ki živi v Mariboru. Ta je Rusinjo seznanila z bivšim carskim podpolkovnikom Volkovom, uradnikom tukajšnje finančne kontrole, ki jo je sprejel na svoje stanovanje v Krčevini. Rusinja je Volkovu oblikovala visoko službeno mesto na Poljskem. Zato je Volkov vzel svojega sina iz neke tukajšnje srednje šole, prodal svoje polštvo, podal ostavko na službeno mesto in se pripravil za potovanje v inozemstvo. Neznana Rusinja je tudi večkrat telefonično govorila s Poljsko, kar je na bilo najbrž fingirano. Neke noči je Volkov opazil, da skriva njegova varovanja pod zalajem ostro bodalo in je bil prestrašen, da ima namen odkriti se ga. Vso noč ni zatisnil očesa, naslednje jutro je pa zadelo prijatelj mariborski policiji.

Neznanka je bila povabilena na policijo, ki si ni bila na jasnem, ali ne gre morda za novo voluonsko afero, ker je pri zaslišanju dajala tako zagonetne odgovore, ali da je morda odposlanka Čeke, ki jo je poslala k njej, da bi odstranila gotove osebe ruske emigracije. Za zadevo se je zanimala tudi volaška oblast. Polkovnik Volkov in neznana Rusinja sta bila po tukajšnji preiskavi, ki se je končala brez rezultata poslana pod varnim nadzorstvom v Beograd, kjer so zasliševanje nadaljevali. Toda prav tako brez uspeha. Izkazalo se je, da vodijo razne niti nazaj v Slovenijo, kjer bi se edino dala doznati kaj več. Zato sta bila oba Rusja pod varno stražo preprečena nazaj v Maribor, kjer oblast nadaljevala preiskavo in skušala v intenzivnim raziskovanjem rešiti to težko uganko in zamotano afero.

Preosnova Kmetijske družbe v zadrugo

Na večerajšnjem izrednem občnem zboru se je Kmetijska družba razšla kot društvo in se preosnovala v zadrugo z o. z.

Ljubljana, 29. decembra.

Danes opoldne je bil v dvorani Delavske zbornice izredni občni zbor Kmetijske družbe. Sklican je bil z namenom, da izvede preosnovo te najodličnejše in najmočnejše kmetijske stanovske organizacije, ki je bila v formalnem pogledu do sedaj društvo, v zadrugo z omejenim zavezo. Da se zadosti zakonitum predpisom, je bilo v to svrhu potrebno, da dosedanje društvo Kmetijska družba formalno sklene svoj razid in prenese vse svoje premoženje in vse svoje posle na zadrugo Kmetijsko družbo. Delegati podružnic so bili v smislu družinskih pravil isti, ki so bili verificirani že za prvi letošnji občni zbor KD. Razumljivo je, da je bila udeležba zelo številna, saj je 248 delegatov zastopalo 182 podružnic od 227, ki so bile upravičene prisostvovati občnemu zboru.

Zborovanje se je začelo kmalu po 11. uri. Otvoril in vodil ga je predsednik glavnega odbora KD g. Oton Detela. Toplo je pozdravil zbrane delegate, ministre g. Ivana Puclja, narodne poslance g. Dmneja, Komana, Makarja, Mravljeta, Petrovarja, Ureka in Zemljica, načelnika kmetijskega oddelka banke uprave g. Zidanskega, policijskega svetnika g. Kobala in notarja dr. Kuhanja, ki je prisostvoval občnemu zboru, da notarsko overovi njegove sklepe.

Vdenostna brzojavka je bila poslana Nj. Vel. kralju, podprava brzojavka pa kmetijski ministru g. Demetroviću Ban g. dr. Marušić je pozdravil zborovanje pisмено.

Pomen in obseg preosnove Kmetijske družbe

Za uvod v razpravo o dnevnem redu občnega zbora je predsednik g. Detela obrisal dosedanje zgodovino Kmetijske družbe in navedel vzroke, ki so privedli do odločitve naj se družba preosnuje iz dosedanjega društva v zadrugo. Družba, ki bo od zdaj tudi v bodoče svoje staro ime, bo kot zadruga lahko mnogo bolj uspešno pomagala svojim članom, ker bo lahko znatno razširila svoj oia govni promet. Nakupovala bo razne kmetijske potrebščine in jih brez posredovalca oddajala članom, istočasno pa bo od članov kupovala kmetijske prideleke in jih v velikih množinah prodajala naprej. Vse to bo kot zadruga mnogo lažje delala, kakor je mogla doslej kot društvo. Razen tega imajo zadruga po zakonu razne ugodnosti, ki jih društva nimajo (oprostitev davkov, prednost pri državnih dobavah, ugodnosti pri izvozu v inozemstvo itd.).

Poleg razširjenega blagovnega prometa pa bo KD še v bodoče izvrševala vse dosedanje naloge kot stanovska organizacija in predstavnik slovenskega kmeta. Vsi dosedanja član lahko ostanejo člani še naprej, ako podpisajo po zadrugnem zakonu zahtevano pristopnico in vplačajo enkrat za vselej zadrugi delež 10 Din. Dosedanja član ne plačajo nikake pristopnine, člani, ki se bodo v bodoče sprejemali, pa plačajo pristopnino 30 Din. Članstvo bo odslej stalno in se ne bo spreminjalo vsako leto, tako da bo mogla KD bolj nemoteno in sistematično izvrševati svoje prevajne naloge. V bodoče se ne bo več dogajalo, da bi se vpisoval člani le iz političnih razlogov in politične razprtije bodo iz družbe popolnoma izginile.

Glasil KD ostane »Kmetovalec«, ki se bo izpolnil še a posebno rubriko z nasveti in navodili kako kmetje najboljše uvajajo svoje prideleke. Naročnina za »Kmetovalec« bo znašala 25 Din.

Tudi dosedanje podružnice ostanejo neokrnjene in bodo poslovale kakor do sedaj. Obdržale bodo vse svoje premoženje, ki ga imajo, in bodo z njim svobodno razpolagale. Podrobno poslovanje podružnic bo urejeno še s posebnim pravilnikom.

Svoj govor je zaključil predsednik s pozivom, naj se vsi slovenski kmetje še tesneje oklenejo Kmetijske družbe, pod katero okriljem se zbira že 165 let. Predsednikova izjava je bila sprejeta z velikim in dolгим odobravanjem.

Razprava o predlagani preosnovi

Predsednik je kmenoval za overovateja zapisnika g. Azmana in Pipana, nakar se je oglašil k besedi podpredsednik KD, narodni poslanec g. Lovro Petrovar. Pojasnjeval je nujno potrebo, da se KD s preosnovo v zadrugo postavi na trdnjši in stalnejši temelj. Iz družbe morajo izginiti politični boji. Sprememba je le formalna, ker v bistvu ostane družba, kakršna je bila do sedaj. Veliko večja je bila ona sprememba pred tremi leti. Sedaj pa bodo vsi člani ostali člani tudi v bodoče. G. poslanec je končno navedel ugodnosti, ki jih bo imela KD kot zadruga, in zaključil s pozivom na složno delo na današnjem občnem zboru in v vsej bodočnosti. Tudi izvajanja g. Petrovarja so bila sprejeta z velikim odobravanjem.

K besedi so se oglašili nato razni g. delegati, med njimi tudi g. Steblovnik, delegat podružnice šmartno ob Paki, ki je v imenu svojih »somišljenikov« prečital kmetijsko predlagano preosnovi. Kmetijske družbe Rekel je, da v njej ni ničesar, kar ni proti preosnovi KD, ne zaupa pa sedanjemu vodstvu. Vrh tega je mnenja, da bi bilo bolje, ako bi ostala Kmetijska družba, kakršna je, dokler se ne bi spremenila v Kmetijsko zbornico. Tudi s postopanjem pri preosnovi ne soglašajo. Vodstvo KD bi bilo moralo poslati nova pravila vsem podružnicam da bi jih lahko proučile.

Izvajanja g. Steblovnika so pri večini naslelela na odpor, ki se je pokazal v glasni govori in mediklo Minister g. Ivan Puclj je primerjal naše gospodarsko življenje s tokom reke, ki vsak čen spreminja svojo obliko. Tudi Kmetijska družba se mora prilagajati potrebam in zahtevam sedanjega časa. Pri tem bo ostalo prav za prav vse pri starem, vse dosedanje funkcije družbe v kolikor jih je izvrševala, ostanejo neokrnjene, neno delovanje se bo celo povečalo v pravico vnovčevanja kmetijskih pridobitkov. Osišal je zahtev g. poslanca, da se v zakonih, ki se bodo razpisali, Italiji in Nemčiji, kjer si strokovnjaki in znanstveniki belijo gla-

ve, kako odpmoči tej težki gospodarski krizi. Mi moramo s tem položajem tre, no računati in gledati kako se bomo v njem znašli. Tako na primer se moramo kar sprizajziti z mlijo, da bomo še par let imeli izvozne in uvozne kontingente. Pri tem bo novo delo Kmetijske družbe še prav posebnih važnosti. Ta nova naloga, ki si jo je nadela Kmetijska družba, predvsem vnovčevanje kmetijskih pridobitkov je sicer težavna, ali z dobro voljo in s pozitivnostjo ter potrebnim razumevanjem bo bodoli glavni odbor s pomočjo članstva zmožni tudi v tem pravcu doseči ono, česar vsi želimo namreč, da bodo naši prideiki dobili tudi kupce po primerni ceni.

G. minister je končno pozval delegate, naj brez razlike mišljenj pustijo, da se družba razvija v pravcu, kakor zahteva ta čas in naš kmet proizvajalec. Njegova izvajanja so zborovalci sprejeli z viharim pritjevanjem.

Glasovanje

Na predlog delegata g. Azmana (Lesce) so bili g. Oton Detela, Ivo Sanein, Lovro Petrovar, dr. Spiller-Muys in Milan Mravljeta pooblašteni, da sestavijo takoj po preosnovi družbe zaključni račun in bilanco dosedanje družbe ter vzoče premoženje z aktivni in pasivi zadrugi Kmetijski družbi.

Predsednik g. Detela je nato odredil pomensko glasovanje o formalnem razidu Kmetijske družbe kot društva in prenosu vseh njenih poslov na Kmetijsko društvo kot zadrugo. Za preosnovo je glasovalo 183 delegatov in 35 članov glavnega odbora, torej skupno 218 upravičencev, proti preosnovi pa 46 delegatov, dočim se je 9 delegatov vzdržalo glasovanja. Predsednik je ugotovil, da je dosežena dvotretjinska večina, kakor jo zahtevajo pravila, in da je s tem preosnova Kmetijske družbe v zadrugo postala pravomočna. Zborovalci so sprejeli izid glasovanja z velikim navdušenjem.

Ustanovitev zadruge

Takoj nato se je zborovanje pretvorilo v ustanovni občni zbor zadruge Kmetijske družbe. Odobrena so bila zadrugna pravila ter izvoljeni predsedstvo, izvršilni, glavni in nadzorni odbor. Za predsednika je bil vnovič izvoljen dosedajni predsednik Kmetijske družbe g. Oton Detela za podpredsednika pa tudi dosedanja podpredsednika g. Lovro Petrovar in Ivo Sanein.

Ob 13.45 je novi in ob enem stari predsednik g. Detela zaključil pomembno zborovanje. Večina delegatov se je zbrala k obedu ali po obedu v restavraciji pri »Levue«, kjer sta p.slanca g. Petrovar in Urek poročala o razdvojitvi kmetov in o novem občinskem zakonu minister g. Puclj pa o splošnem političnem in gospodarskem položaju ter posebej o delu naših ministrov, senatorjev in poslancev v Beogradu.

Priporočal je navzočim složno sodelovanje v Kmetijski družbi in ostalih kmetijskih organizacijah, kakor tudi sodelovanje s poslanci, ker le na ta način se zmoremo uspešno boriti proti tej gospodarski stiski.

Prijateljski sestanek je zaključil podpredsednik KD g. Ivo Sanein s prošnjo, naj vsi navzoči posvetijo vse moči nadaljnjemu procvitu Kmetijske družbe in delu za ozdravljenje našega kmetijstva.

Odobritev španskega proračuna

Madrid, 29. decembra. AA. Parlament je z 236 glasovi proti 20 sprejel proračunski zakon.

Epidemija hripe v Angliji in Ameriki

London, 29. decembra. AA. Španska hripa se je preselila iz Španije v Veliko Britanijo, kjer divja v obliki pravcate epidemije. Posebno hudo je prizadelo prebivalstvo v pokrajini Portsmouth, kjer trpi predvsem poštna služba zaradi obolevosti poštinskih uslužbencev. Tudi iz Zedinjenih držav poročajo o tej hudi epidemiji, ki razsaja posebn v New Yorku, kjer je že nad 10.000 bolnikov.

Nesreče na morju

Sanghai, 29. decembra. g. Kitajski parnik »Sinfutaj« je na vožnji iz Pekova v Pingfo zadel na čeri in se potopil. 35 mož posadke je utonilo, 17 mornarjev pa rešili.

Wellington, 29. decembra. Pri vohu v luko je trčil motorni čoln, na katerem je bilo 32 delavcev, z nekim parnikom. Čoln se je prevrnil in potopil. 21 delavcev so rešili, vsa ostala pa so utonili.

Novi grobovi

V Novem mestu je po daljšem bolehanju umrla gosna Eleonora Smetlova v Pokopalni obodo jutri popoldne na smišelskem pokopališču — V 72. letu je v Ljubotomu umrla gosna Marija Repičeva, posestnica in vdova trgovca. Pogreb ugledne pokojnice bo danes ob 15 — Na Jese, nica je po daljši bolezn umrl v ponedeljek v 79. letu g. Karol Višnar st., biskup posestnik in občinski odbornik. Pokopnik je bil zelo znana osebnost v našem kraju. Zlasti v mladosti je bil precej živahno udeležen v jesenjskem javnem življenju. Bil je strasten lovec in planec ter zelo marljiv človek, ki mu življenje nikoli ni bilo praznik. Pokopali so ga večerj popoldne. — Pokojnim blag spomin. Zahvalim naše iskreno sožalje!

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, ponekod nadavine zmerno hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Visoki pritisk se je prišel umikati iz vzhodne Evrone proti južozanadu. Sedaj se širi oroko Aln in Španije v severni Evropi in nad Sredozemskim morjem je oslabil. Nižji pritisk se nemiha proti južozanadu. V naši državi je nadel za 0,1 do 3 mm. naboli v zapadni Hrvatski, najmanj v centralnih kraih. Temperature so ostale nespremenjene. V srednji Hrvatski drugod pa so narasle za 1 do 4 stopinje naboli v zapadni Hrvatski in Primorju.

Dunajska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno. Sneg, posebno v Južni Alpih.

Naši kraji in ljudje

Osnutki lepakov za velesejem

Letošnji razpis ljubljanske velesejske uprave za idejne osnutke velesejskih lepakov je bil nad vse pričakovano uspešen. Čeprav za osnutke niso bile določene velike nagrade, se je razpisa udeležilo 63 arhitektov, uporabnih grafikov in dijakov.

Vposlanih je bilo 78 osnutkov. Po večini so dobri in ustrezajo današnjemu okusu in zahtevam dobrega lepaka. Nekaj pa je seveda tudi takih, ki jim ni mogoče prisoditi originalnosti ali pa ne presegajo diletskih poskusov nižjega reda.

Vendar pa razsodišču ni imelo lahkega pota. Pet ali šest je osnutkov, izmed katerih je določitev prvenstva le stvar okusa. Razsodišče se je oddločilo za osnutke inž.

arh. Janka Omahna, ki predstavlja pritrkovalec v narodni noši. Vsi osnutki ostanejo razstavljeni v novi izloži v nebotični ulici do novega leta, kjer si jih lahko vsakdo ogleda in prepriča, da tudi v pogledu tehnike modernega lepaka ne zaostajamo.

za nikomer. — Slika kaže lepake v izloži. Levo od srednjega osnutka je lepak inž. arh. Omahna, ki je bil nagrajen s prvo oceno. Dve drugi nagradi sta dobila Janko in Jože Tepič, tretjo pa stud. arh. Robert Tepeš. Za »Ljubljano v jeseni 1933« je velesejska uprava odkupila za 100 Din osnutek, ki so ga napravili inž. Seražnik in inž. Canahan ter grafik Ciril Novak.

Glasbeniki v borbi za svoje interese

Sestanek UJMA — Borba za avtorsko centralo

Ljubljana, 29. decembra. Srečali so se v prostorih Glasbene Matice vsi člani sestanka naših glasbenih umetnikov, ki ga je sklical ljubljanska sekcija UJMA (Udruženje jugoslovanskih muzičnih avtorjev), da se že vendar enkrat doseže sporazum in enoten nastop vseh slovenskih, hrvaških in srbskih skladateljev v zadevi Avtorske centralne, ki že nekaj let sem vznemirja duhove v našem kulturnem življenju. UJMA se je ustanovila pred leti predvsem, da zaščiti gmošne in duhovne interese glasbenih tvorcev v smislu avtorskega zakona, ki od vsakega javno predvajane umetniškega dela odreja majhen honorar za avtorja. Ker organizacija sama na začetku ni razpolagala z vsemi tehničnimi in gmošnimi sredstvi, da bi se v praksi izvedla to zaščito in bi v lastni režiji razpisala pripadajoče prispevke, je sklenila pogodbo z g. Albiniem v Zagrebu, ki je formalni delniški družbo in osnovo Avtorske centralne. Pozneje je kot kompanjon pristopil še zagrebški lesni trgovec g. Bakarič, ki je čez čas Avtorsko centralo prevzel sam v svoje roke. Reda v poslovanju ni bilo. Takse po avtorskem zakonu so se kasirale zelo strogo — v Ljubljani se je zgodil primer, da je zastopnik Avtorske centralne izterjal od desetantskega gledališča celo takso za Gogolja, ki je časovno in stvarno izven vsake avtorske zaščite. Umetniki, ki jim te takse pripadajo, pa so se neprestano pritoževali zaradi nerednega izplačevanja. Odpor proti centrali in proti g. Bakariču je zmeraj bolj rasel, ta borba pa je tudi med umetniške vrste zanesla mnogo demoralizacije.

Snočnji sestanek je imel namen, da se razmere razčistijo do dna in da UJMA stori vse korake, da razdruzi pogodbo z Bakaričem in prevzame centralo v lastne roke.

Sestanek je vodil prof. Adamič, prišli pa so med drugimi gg. Hubad, Lajovic, Santel, Prelovec, Osterc, Polič, Stritof, Nefat, dr. Svava, dr. Kozina, Bravničar, Grčar, Beran, Gregorec. Posebej je prof. Adamič pozdravil predsednika izvršnega odbora ravnatelj Baranoviča in prof. Lucija iz Zagreba ter g. Vukdragovića iz Beograda. V kratkem pa zelo zanimivem

poročilu je g. Adamič izpovedal, da slovenska skupina ovira konsolidacijo in delo UJMA, ker ni zadostno poučena o dejanskem stanju stvari. Zato so Slovenci povabili gospode od centralnega vodstva, da jih informirajo iz prvega vira.

Ravnatelj Baranovič je v obširnem referatu podal svojo zgodovino borbe okrog Avtorske centralne. Podrobno je navajal nepravilnosti, ki da jih je zakrivil g. Bakarič, in njegovo prizadevanje, da prepreči enotni nastop umetnikov za skupne interese. Tako mu je tudi uspelo, da s pomočjo svojih zaupnikov pridobi Slovence na svojo stran, in ima tako tudi pred inozemstvom in pred mednarodno konfederacijo v rokah močan adut, da se trdovratno vzdrži na svojem mestu.

Po kratki debati, v katero so posegli gg. Bravničar, Prelovec, dr. Svava in Lajovic, ki se je kot nečlan UJMA toplo zavzel za to, da UJMA v interesu vseh glasbenih umetnikov zmaga v tem boju proti lesnemu trgovcu. Na koncu so prisotni umetniki enodušno sprejeli in podpisali resolucijo, ki izreka izvršnemu odboru UJMA vse zaupanje, odločno odklanja vsako akcijo, ki bi poizkušala razbiti enotnost UJMA, in ki s krepko besedo obsoja vsak poizkus komercialne eksploatacije umetniških interesov. — Sestanek je gotovo mnogo doprinesel k rešitvi težkih materialnih in moralnih sporov, ki zavirajo razmah naše umetnosti.

Poskušen samomor in razne nesreče

Ljubljana, 29. decembra.

Snoči se je doma v Stražišču pri Kranju skušal usmrtiti 30letni tekstilni mojster Viktor Rosignol, zaposlen v tovarni Tekstil-Indus. Obupanec se je že pred dnevi nabavil samokres in si pogljal snoči kroglo v levo stran prsi. Našli so ga domačini, ki so nemudoma obvestili kranjsko reševalno postajo, nakar so hudo ranjenega Rosignola odpeljali v bolnico v Ljubljano. Kaj je gnalo mladega človeka v obup, zaenkrat še ni ugotovljeno. V splošni bolnici so ga takoj operirali, vendar leži ranjenec še vedno v nezavesti.

V vseh nad Kranjem se je že dalje časa zadrževal 59letni brezposelni uradnik Ivan Gradisar, ki je hranil nekaj svojih predmetov, med temi tudi razno obleko, v nekem skednju v Črčicah. Sinoči je skušal priti po lestvi na skedenj, pa mu je spodrsnilo in je zgrmel na tla. Dobil je notranje poškodbe, hudo pokvaril pa si je tudi desnico. Na Stožičah je 12letni Stanislav Jurman obesil na neki voz, s katerega pa je zdrsnil in padel pod kolo. Do-

bil je notranje in zunanje poškodbe. Mehanik Karel Janež iz Dolskega je poskušal davi spravi v pogon motorno vozilo. Vijak je na lepem udaril nazaj in mehanika z vso silo treščil po nosu, katerega mu je popolnoma raznesaril. Posestnikov sin Anton Zugelj, doma iz okolice Črnomlja, je večer doma padel in si zlomil desno nogo. Mlinar Vinko Studen iz Križev pri Trzinu je pred tednom padel doma po stopnicah in nato čutil hude bolečine v levi roki. Šele večer pa je odšel k zdravniku, ki je ugotovil, da ima roko zlomljeno in ga je poslal v ljubljansko bolnico. Užitkar Valentin Paučnik, star 69 let, doma iz Hrestja pri Mostah, je večer prekladal železno nakovalno, ki pa mu je padlo na nogo in mu jo v stopalu dobesedno strlo.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefov« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih s »Franz Josefov« vodo najboljšo uspehe pri iztrebljenju črevesa. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Po zagonetnem begu razbojnika Horvata

Novi Sad, 29. decembra.

Kakor smo poročali, je 19. t. m. iz jetniške mitroviškega sodišča pobegnil prej na smrt obsojeni, pozneje pa v dosmrtno ječo pomiloščeni Alojz Horvat, ki ga imenujejo najnevarnejšega razbojnika in vlomilca v naši državi. Do tega žalostnega slovesa je prišel zaradi tega, ker je bil, star komaj 32 let, obsojen že poprej na blizu 35 let ječe, a je ušel že iz raznih kaznilnic in je pri zadnjem svojem begu ubil tudi nekega stražnika, ki ga je zasledoval.

Horvat je bil okovan in zaprt med drugimi jetniki v večji celici mitroviškega sodišča, zbežal pa je v toči predno so ga na dosmrtno robijo odvedli v kaznilnico, skozi strop ter vzel s seboj od jetnikov samo nekega Živkovića, zaradi poverb na parletno ječo obsojenega občinskega blagajnika. Zjutraj so pazniki našli v stropu precejšnjo odprtino, iz celice pa sta izginila Horvat in Živković, dočim so drugi jetniki s službojujočimi pazniki vred trdili, da niso ničesar slišali. Deske stropa so bile prežgane in na podstrešju so našli

Elitni kino Matica

Danes premiera popularne operete.

B. Granichstädtena

Orlov

V glavnih vlogah ansambl naj-
večjih umetnikov:

Svetislav Petrovič — Victor de
Kowo — Liane Haid — Grigory
Chmara

Umetniška režija:

MAKS NEUFELD

Pesmi: »Pesem o cigareti« —
»Pesem o balajki«. Film divne,
nepozabne muzike in šlagerjev!

Poleg tega: »Ufa« kulturni film:
»Kako so postali Ali in Volfi
prijatelji« in »Ufa« zvočni ted-
nik.

Danes ob 4., 8 in 9 1/2
zvečer.

Predprodaja vstopnic dnevno od
11. do pol 13. ure.

tudi okove, katerih se je Horvat rešil s pomočjo svojih prijateljev, ki so mu omogočili beg. Ves ta čas se vodi vsestranska preiskava, da bi izsledili ubeglega nevarnega razbojnika in njegove pomočnike.

Po nekkih vestih se je Horvat skrival v okolici Sremske Mitrovice in orožniki so ga zasledovali z največjo vneto. Baje so ga neki vaščani že videli v vasi Binguli, orožniki pa so prišli tja prepozno. V isti vasi so v torek aretirali nekega Milorada Kolarovića, ki je bil dalje časa zaprt s Horvatom, a je že pred njegovo obsodbo zapustil zapore mitroviškega sodišča. Kakor kaže, je ta mož takoj, ko je bil prost, polagoma pripravil sam, ali pa z neznanimi pomočniki odprtno na stropu Horvatove celice in bo potem takem le res, da sojetniki niso slišali nobenega žaganja in razbijanja v noči, ko je Horvat ušel. Drugi dan po tej aretaciji pa je bila izvršena predzrna tatvina v prostorih sreškega sodišča v Apatinu. Iz blagajne je izginila večja vsota in spominja način izvršitve vzloma na vlomilske metode ubeglega Horvata. Ta nevarni zločinec mora imeti več pomočnikov, njegovo zasledovanje pa v mnogem ovirajo raznovrstne prijave od ljudi, ki iz strahu in domišljije povsod vidijo nevarnega tolovaja. Tudi v zločin v Čačku je ta domišljija vpletla na skrivnosten način ubeglega Horvata.

Spomin na hrastniško nemško šolo

Hrastnik, 29. decembra.

Pred 25 leti je bila v Hrastniku otvorena šola Schulverein. To 25letnico omenjamo prvič zaradi tega, da se nudi nov dokaz, kako je pomencjevanje uspevalo nabolj tam, kjer so mu nudili vso pomoč oni, ki so delili delo in zaslužek, drugje pa, da vidi današnja generacija, kako težke boje so morali bojevati nekdanji narodnjaki. Na najvažnejših mestih pri rudniku in hrastniških tovarnah so bili nekdanji sami Nemci in nemskutarji in oni so znali z vsemi sredstvi pridobiti na svojo stran toliko domačinov, da so lahko svoji potujočevalni organizaciji priključili tudi nemško šolo. Ta je bila najprej enorazredna, pa se je prav kmalu razvila celo v štiri-razredno javno nemško šolo.

Poslojce je zgradil Schulverein sam, mislil pa je pri tem bolj na splošno agitacijske, kakor pa na šolske namene. Š šola vred se je v poslojcu takoj otvorila tudi nemška knjižnica, v šolskih prostorih pa sta se vezbala tudi nemški pevski zbor in orkester. V drugi svoji hiši nad Bantanovo gostilno je Schulverein namestil druge nemške organizacije. Tako je bilo tam telovadno društvo, pod isto streho pa tudi nemški otroški vrtec. Nemški družabni večeri so se vršili v stari rudniški restavraciji, kjer je imel svoj sedež tudi nemški strelski klub. V šoli so se ves čas, zlasti pa med vojno, uprizorjale mnoge proslave, posebno razkošno pa božične, da bi privabile bedno slovensko dečo in njihove starše. Proti tako dobro vsidrani in vsestransko podprti nemški organizaciji so imeli zelo težko stališče maloštevilni slovenski inteligenti, učitelji in železniški uradniki.

Nemška šola je poslovala 11 let, do prevrata. Tedaj so stebri in propagatorji nemštva po večini odšli in krajevni šolski odbor je kupil poslojce nemške šole. Prvi so bili v tem poslojcu, ko je prišlo v naše roke, nastanjeni naši vojaki — Srbi pod poveljstvom kapetana Živka Lukića. Ker je bilo poslojce bivše dekleške šole poškodovano od plazu, se je dekleška šola preselila v poslojce nekdanje nemške šole. Prostorji sicer niso posebno ugodni za pouk, ker so preveč temni ter preveč obesti izpostavljeni prahu in ropotu. Avstrijske oblasti ne bi bile nikdar teh prostorov odobrile za šolo, če ne bi bili od Schulvereina. Dekliška šola je še vedno v teh prostorih, ker čakamo vsi na zgradbo nove šole. Mnogi so že pozabili, kakemu smotru je služilo nekdanj to poslojce, in je iz prej navedenih razlogov potrebno, ovesčiti ta spomin.

Žalostne posledice fantovskega boja

Krško, 29. decembra.

Tik pred božičnimi prazniki je okolico razburil poboj, ki se je odigral v vinskih gorah pri kraju Drenovca. Ugodna nedelja je zvalila v vinski hram posestnika Alojza Dimca iz Senuš in njegove soročnike. Med njimi je bil tudi 30letni kmečki fant Jožef Janko iz Arta, občine Studenec, s svojima sestrama, ki jih je gospodar Dimc kot mimoidoče povabil v hram na kozarec vina.

Kmalu za temi so prišli še senuški fantje in to Dimčeva sinova Jože in Franc, Lekš Ivan in Škrle Alojzij iz Drenovca. Ko so že bili nekoliko vjenjeni, je Lekš povzal Janka pred hram, kar je slednji v svojo nesrečo tudi storil. Komaj pa je

KAM KJE V ZAGREBU

HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in v vseh ostali komfort. — ZMERNE CENE. 219

Nežno kožo svojega miljenika

boste najbolje negovali, ako uporabljate za vsakodnevno kopel edino lahko milo za deca PARACELUS. To milo plava na vodi in je pridelano iz najboljšega materiala in je povsem nevtravno. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

HOTEL IN RESTAVKACIJA KOVAC, ZAGREB, GAJEVA ULICA 31. TELEFON 332.

Lajmančeno bistvo sode po 25-35 Din. Prvoizredna so-
mača kuhinja izbrana baravna vina. Veliki in blagodi-
vrt. Pri vnanje orke 24 ar 15 % popusta. — Pri-
poročila za lastnik DUJRO PAJIC 361a

HOTEL „ASTORIA“

ZAGREB, Petrinjska

Najmoderniji hotel Zagreba. Eno minuto od glavnega kolodvora. Najmodernije z vsem komfortom opremljene sobe. Najcenejše in najizobjornejše bivanje v Zagrebu. 315

prestopil prag, sta ga Lekš in Dime pograbila in vrgla na tla. Na tleh ležečega so pričeli nato vsi štirje pošteno pretepiti. Janko se je sicer poskušal dvigniti se in zbežati v vinograd, toda bojeviti fantje so ga dohiteli. Prvi je bil za njim Lekš in ga je tako silno udaril s kolom po glavi, da se je Janko takoj nezavesten zgrudil na zemljo, nakar so ga še ostali tolkli s koli in bi ga bili gotovo na mestu ubili, da tega niso preprečili drugi ljudje. Hudo poškodovanega Janka so prepeljali v občinsko bolnico v Krško, kjer pa je na Štefanovo podlegel strašnim ranam. Poboj vse naše ljudstvo ostro obsoja. Napadalci so bili aretirani.

Podjetni tihotanci tobaka v Bački

Novi Sad, 29. decembra.

Oddelek finančne kontrole v Baški Palanci je te dni sestavljal zanimiv pregled svojega celoletnega opravka s tihotapci tobaka. Tekom leta je razkrinkal mnogo tihotapev, ki so se posluževali zelo spretnih in tudi uspešnih trikov. Imel je opravka z 800 prestopki in prekršitvami monopolskih zakonskih določb. Pri mnogih preiskavah in zasledovanjih so finančni organi izsledili pri tihotapcih okrog 25.000 kg tobaka. Zapolnili so poleg tobaka tudi vedike zaloge utihotapljenega cigaretnega papirja in cigaretnih strošnic, ki so jih tihotapci večinoma dobavljali iz Italije.

Baški tihotapevci so se pri svojem poslu posluževali vseh mogočih trikov, ki pa so v navadi tudi po drugih pokrajinah. Tako so prenašali tobak v votlih hlebih kruha, v sodih najrajši pa so ga spravljali v vozove med seno, slamo in razne druge pridelke. Večkrat se je zgodilo, da so finančne patrulje zalotile cele karavane tihotapev, ki so z vozovi na raznovrstne načine maskirano prevažali tobak, pred vozovi pa je bil po navadi pajdaš na konju kot izvidnica, ki je voznike opozarjal na pretečo nevarnost. Posebno podjetni tihotapci pa so časih vpriporili tudi svatovske povorkе; našli so se v svate, oskrbeli so si tudi ženina in nevesto, v bali na vozovih pa so bile skrite velike zaloge tobaka. Naposled je bilo treba večkrat preiskati tudi nekatere ženske, ki so trdile, da so v blagoslovljenem stanju in da hitijo v bližnjo vas k babici. Izkazalo se je, da imajo v posebno skrojeni obleki precejšnje zaloge tobaka.

Ko so premeteni tihotapev, kakor že rečeno, oteli blizu 30.000 kg tobaka, se lahko računa, da so tihotapci s pomočjo vseh svojih zvijač srečno prenesli še trikrat toliko. Če računamo kg tobaka po ceni cigarete »Sava«, je napravljena za vso to množino tobaka državni škoda, ki znaša okrog 18 milijonov dinarjev. Da bo račun točen, naj se odbije od tega še 25 odst. količnik približno monopolna uprava plačuje za sirovi tobak in za razne stroške, ostane pa vendarle še okrog 13 milijonov Din od tihotapev povzročene škode.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

KULTURNI PREGLED

Jugoslovanski umetniki v Pragi

Tudi v Pragi — kakor povsod po svetu — želimo bolj zmagati melodijo. Odklonjeno je kakafoničnim in četrtinskim skladbam. Občinstvo se teh možganskih kombinacij izogiba kakor hudih blagoslovljenih vode. Melodija je zonet tolažnica in osvobodilna človeških sr. Sai se človek v bistvu ni spreminil. Če govorimo o novem tipu Evrope, ki je sprejel vse sodobne tehnične pridobitve, pa na drugi strani pozabljalo, da je polutanski Američan prav za prav isti isti sentimentalci, ki je ustvaril romantiko in Etanizem.

Nova povojna stvarnost je samo črna buča, iz katere se vedno izleže pison mrtoli fantazije. Nič ne pomaga: ne izkušnje niti hladni razum, ko na sloveška čutila ostala leta. Človek se tudi danes raji vdiha fantaziji in zabavljenju, kakor m'islim o socialni preureditvi in svetovni krizi. Srečen je, če se lahko za hip otrse svojim dolžnostmi.

Kdor resnično čuti glasbo, se je približal absolutnemu poimu Boga. Glasba je v neprestanem nastajanju, za njo — enako kot za vseмирje — ne obstoji končna oblika. A vse te svetosti in slutnje lahko »zraza samo melodija. V tem je njena prvinška sila in vzrok, da zopet zmaguje in prodira v glasbi. Ni samo slučaj, marveč docela naraven

pojav, da so Mozart, Schubert, Rossini, Verdi, J. Strauss zopet z naskokom zadrželi svet.

S takimi in podobnimi idejami sem se bavil, ko sem nedavno prisostvoval premieri Charpentierjeve »Luize«. Maestro Arturo Lucon in režiser Branko Gavella sta nam ž njo pričarala dobo naših mladeniških sanj, ko smo odprli oči sanjati in gledali svetlovo, proti katerim so vsa zemeljska kraljestva samo prazen nič. Bolezen, romantika, dekadencija, poročeta — toda ti sanjariji so vsaj verovali v svoj sen, med tem ko današnji trezni in modri mladeniči ne verujejo v ničesar...

B. Gavella si je kot gost Narodnega divadla pridobil splošne simpatije. Mnogo se je trudil, da bi z detaili ter z izdelano in dosledno stilizacijo vokviril omenjeno delo. Ni se zadovoljil s cenanim opernim efektom, marveč je skušal to glasbeno dramo približati sodobnemu pojmovanju gledališča. Hotel je doseči diskretnost, mero in sklad. To mu je tudi uspelo.

Enako srečen je bil nastop drugega jugoslovanskega gosta, F. Rukavine, ki je nedavno dirigiral Boheme. Ob tej priliki smo se spomnili tudi njegove nedavne izvedbe opere Turandot, ki je glavno vlogo pela simpatična Zdenka Žikova, ki je minuli mesec presenčila praško občinstvo tudi kot komorna pevalka. Božo Lovrič.

Iz zagrebške kronike

Zagreb, 27. decembra.

Dnevi okrog božiča so bili zopet polni raznih umetniških senzacij, ki pa so bile tokrat domače ali vsaj prirejene z domačimi ljudmi.

Kot prvo senzacijo naj omenim proslavo 25-letnice umetniškega dela prvaka naše opere Josipa Križaja. Naše občinstvo je v največji meri pokazalo slavljenju svoje simpatije, ker je napolnilo gledališče prav do zadnjega kotička in obdarilo slavljenca z ovacijami, kakor jih je lanko deležen samo izraziti ljubljenski občinstvo. Pa tudi z darili je počastila svojega Križaja. Raznoličen je gledališču je bilo odlično in Križaj se je lahko prepričal, kako popularen je v našem Zagrebu. Izmed številnih govornikov in pozdravov na tej proslavi bo omenjen samo en stavek, izjava nekega slovečega »hudožestvenika«, ki to je na odru citiral operni ravnatelj Krešimir Baranović. Citat se glasi takole: »Mi Rusi imamo Saljepina, vi imate svojega Križaja! To je zares značilno in zato vredno, da se zabeleži. — Po proslavi je bila premiera novo nastudirane Straussove opere »Kavalir z rožic«, v kateri se naše gledališče sicer ni povzpelo na vrhunske svoje reproduktivne sile, ki pa je vendarle bila pripravljena z voljo in ambicijo.

Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu je priredilo slavnostno predstavo v proslavo šestdesetletnice rojstva slovenskega pisatelja F. S. Finžgarja. Prisotnemu slavljenec je bil poklonjen krasen lorvorjev venec.

Po nagovoru vseuč. prof. dr. Borisa Zarnika je spregovoril pisatelj Finžgar, o njegovem življenju in delu pa je govoril dr. Ivan Eših, ki je omenil, da se s Slovenci na kulturnem polju premalo poznamo. Slednja izvedba »Divjega lovca« bo prvi korak k intenzivnejšemu kulturnemu zbljevanju. Nato so člani Narodnega gledališča, med katerimi je seveda bilo mnogo Slovencev, vpriporili »Divjega lovca«. Ta vzorna ljudska igra je naravnost uetvarjena za ljudsko opero in se kar čudim, da se doslej še ni našel med Slovenci skladatelj, ki bi bil ta komad uglasbil. Nastopili so Podgorska, Nučič, Simenc in dr., pa tudi nekateri Hrvatje. Vsi so vzorno govorili slovenski jezik in jim gre tudi za to vso pohvalo, da niti ne govorimo v izvrstni igri.

★

Tragično je dejstvo, da je učinkovanje igralcev vezano na trenutke, v katerih se rodi in za katerimi takoj zamre, ne da bi ga lahko ohranili za bodočnost. Tako je žal tudi del umetnosti Ive Raića pokopan z njim vred, med tem ko veliki del njegovega umetniškega duha še vedno živi. Milina bodo leta, nastopilo bo pokolenje, ki ni videlo Raića, toda generacija, ki je z njim delovala, še živi in oznanja njegovega duha. In v tem oznanjevanju Raićevega duha, ki je s pravim fanatizmom gorel za umetnost, leži njegova umetnostna 4-čisti-
Nato poklon njegovi veliki umetnosti so odkrili v gledališču foyeru sobo teza slavnega igralca. Soho je izdelal kipar Antun Augustinčič.

Za božič so izvajali v gledališču »Božično pravilico«, ki jo je spisal in uglasbil Rudolf Matz. Ta dražestna igra se odigrava v neki vasi Hrvatskega Prigorja, med tem ko je glasba sestavljena iz najbolj znanih ljudskih in božičnih popevk. Avtor je bil pri majhni in veliki deci deležen izrednega uspeha.

Zanimiv večer je bila vpriporitev »Prikazanja od poroda Jezusovega«, cerkvena igra iz 16. stoletja, ki jo je spisal neznani dubrovniški avtor. Delo so igrali v primitivnem slogu a la commedia dell' arte in z glasbo Antona Dobronića.

Maeterlinčkova igra v treh dejanjih »Sestra Beatrice« je polna prekrasnih pesniških misli. Sestra Beatrice zapusti radi ljubezni samostan, a Madona stoji z oltarja in sprejme lik ubgele sestre Beatrice. Pet in dvajset let pozneje se nuna zopet vrne v samostan in Marija ji prepusti svoje mesto, toda Beatrice vasa izbrana in utrjena umirje. Vika Podgorska je dala temo liku vso poezijo, mehko in toploto svoje duše.

Luigi Pirandello bi bil ostal Pirandello, tudi če ne bi napisal svojega analoga v treh dejanjih »Človek, žival in krepost« (L'uomo, la bestia e la virtù). Človek: to je oni, ki je padel v ženske kreposti: žival — to je mož žene, ki s svojo soporo ne izvršuje zakonskih dolžnosti, ker ima ljubico; krepost — to je žena, ki pričakuje od svojega ljubimca otroka in ki hoče rešiti krepost tako, da se vda svojemu — možu. Tragedija je prislilni mož, da res izvrši zakonsko dolžnost. To ji uspe z nekim zdrvi-
lom, ki je tako močno, da celo stara služ-

NAZNANILO!

Oblačilnica za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z.

se je PRESELILA dne 28. decembra 1932 z Miklošičeve ceste 7 v poslopje GOSPODARSKE ZVEZE v Ljubljani

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 29.

in se cenjenim odjemalcem priporoča še v nadalje.

15410

Domače vesti

• Za kongres pravnikov slovenskih držav, ki se bo vršil prihodnje leto 10. in 11. septembra v slovaški prestolnici Bratislavi, vlada med strokovnjaki tovarišij vseh slovenskih držav živahno zanimanje. Odbor je že izdelal podroben program za referate posameznih panog in v tem smislu so v odličnem številu zastopniki tudi naši pravni strokovnjaki. Kot glavni poročevalci bodo nastopili: univ. prof. dr. Zivojin Perić iz Beograda (poenotenje bračnega prava v slovaških državah), oddejni predstojnik ministrstva zunanjih zadev dr. Ivan Subotić iz Beograda (hipoteka na rečne parnike), dr. Hugon Werk iz Zagreba (enotna ureditev predpisov o izvršbi, pristojni poravnavi in stečaju v slovaških državah) in univ. prof. Toma Živanović iz Beograda (potrebe in obseg poenotenja kazenskega prava v slovaških državah). Od naših znanstvenikov so se doslej prijavili za koreferente univ. prof. dr. Metod Dolenc (odgovornost za dejanje, izvršeno na ukaz predstojnika) in univ. docent dr. Oskar Pirkmajer (enotna načela o pridobivanju državljanstva in domovinskih pravic v slovaških državah) in univ. prof. dr. Gregor Krok (poenotenje obilježnega prava v slovaških državah).

vetniško uradništvo iz dravske banovine vložilo protest pri odvetniški zbornici v Ljubljani in na drugih mestih in zaprosilo za intervencijo Delavske zbornice v Ljubljani. Okrožnica uradno za odvetnike ni obvezna, marveč je vsem odvetnikom prepuščena ureditev noveletnih nagrad s svojimi uradnimstvom. Pričakujemo torej, da oni maloštevilni odvetniki, ki so lani okrožnico menda smatrali kot uradno obvezo ter svojemu uradništvu niso plačali noveletne nagrade, da svoje stališče revidirajo.

• Jugoslovanski svetovni potnik. Kakor poročila na skrajnem jugu Amerike, v Magalanesu, izhajajo, »Jugosloven u Čile«, je nedavno priselil tjakaj jugoslovanski »globetrotter« Stjepan Micač, ki je na svojem potovanju okoli sveta obiskal tudi to jugoslovansko naselbino. Micač je po rodu Zagrebčan. Po svetu potuje že devet let ter je doslej obhodil vso Evropo ter severno, srednjo in južno Ameriko. O svojem potovanju po Micač izdal obširen in bogato ilustriran potopis.

• Preskrba sirot. Banska uprava razglasa: V zvezi z razglasom, odnosno s pozivom banke uprave za prevzem osirotelih in zapuščenih otrok v brezplačno oskrbo ali pa za svoje, se vabijo stranke iz ezevov Maribor, tisti in levi breg. Prevalje, Slovenjgradec, Ptuj, Ljutomer, Dolnja Lendava in Murska Sobota, ki žele sprejeti kakšnega otroka, naj se zglase osebno ali na pismeno pri upravi banovinskega Dečjega doma v Mariboru. Strosmajerjeva ulica 4.

• Jugoslovanski turist. Pod tem naslovom je na Sušaku začela izhajati reprezentativna turistična revija »Jugoslovanski turist«, ki je nadel nalogo, da propagira lepoto naših krajev v prvi vrsti; pri domačinih ter da po potrebi izdaja tudi posebne številke v tujih jezikih. V prvi številki je na uvodnem mestu propagandni članek »Zimski sport v Sloveniji« (napisal Anton Gn. dovec), nadalje »Hercegovina v Boki Kotorski«, »Bolest hotelijerstva«, »Gorski kotar«, »Rab«, »Sarajevo« in razne zanimivosti, med drugimi vest o brezplačnem povratku posetnikov Jadrana v mesecih decembra, januarja in februarja. Številka je okrašena s slikami, ki nam kažejo zimski sport v Sloveniji, v Gorskem kotaru ter Rab Hercegovini. Sarajevo Revija izhaja mesečno ter stane za vse leto 100 Din, posamezna številka pa 10 Din.

• Živalice in roparije. Založništvo revije »Zemlja in dom« je izdalo knjigo pravljic »Živalice in roparije«, ki jih je spisal znanji češki pisatelj Adolf Wenig in prevedel dr. Fran Bradčič. Knjigo je ilustriral Milko Bambič, za odlični tisk pa je poskrbel »Dolnška tiskarna«. Knjiga stane brošura 20 Din, v platno vezana 30 Din. Naroča se pri upravi revije »Zemlja in dom« v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 10.

• Himen. Na štefanovo se je poročil g. učitelj Rudolf Bratko z gđ. Paniko Martinčičevo, posestnico in trgovko iz Cerklje. Obilo sreče!

• Sokol št. Vid nad Ljubljano priredi v soboto 31. t. m. ob 20. Silvestrov večer v dvoran. br. Kratkija.

• Ciril Metodova družba prosi svoje podružnice, da nakažejo svoje prispevke za leto 1932 ob polnočnici.

• Kup starinskega denarja so našli te dni delavci, ko so potrkali in izkopavali staro zidovje v Strumici. Bilo je 42 komadov srebrnih novcev iz dobe Marije Terezije, Karla IV in Franca I.

• Požar v dveh zidnicah. Na štefanovo ponoči je nastal v Straži na Dolenskem v zidnici kovača Frana Markovića iz Gornjeje Gradišče pri Toplicah požar, ki je uničil poslopje do tal. Enako je popolnoma pogorela zidnica vinogradnika Šimona na Drganjih selih.

• »Franz Josefov« grenčica nudi pri hemoroidih prijetne olajšave.

Zaloga dr. Černetovega Poslovnega koledarja 1933 se manjša. Sedaj ga še dobite, ne odlašajte. Din 30.— v trgovinah.

Da bo v dnevih novoletnih nekaj uric res prijetnih, nič ne cinič, kar naroči vinček, ki ga Slamič toči!

• Smrt zaradi razburjenosti. V stanovanje pomorskega kapetana Mateja Grileja v Dubrovniku so na štefanovo vložili doslej neznan: zlikovci v času, ko sta kapetanova mati in služkinja bili odšli v cerkev, kapetan pa po opravih v mesto. Ko se je služkinja vrnila domov, je našla v stanovanju vse razmetano. Takoj je obvestila o tem kapetana, ki je hitel domov, na hišnem pragu pa se je zgrudil in izdihnil. Zaradi velike razburjenosti ga je zadel kap.

• Tragičen konec ruskega begunca. V terek zvečer je v Beogradu izvršil samomor mladi kozak Stjepan Lomskoj, ki je bil zaposlen na novi progi Požarevac-Kučevo. Pred smrtjo je poslal svojim roditeljem v Rusijo 25.000 dinarjev. Zapustil je glinilo pismo, v katerem piše, da je za vedno hotel najti mir pred nepremagljivim hrepenenjem po svoji domovini.

Za preproge nespremenljiva Smyrna volna

Toni Jager, Dvorni trg 1, Ljubljana

• Tihotapec je utonil. Iz Splita poročajo o žalostni smrti tihotapec Jurca Benčiča. Ko so ga zasledovali finančni stražniki, je skočil v reko Cetino, hoteč jo preplavati in se rešiti pred zasledovalci. Valovi pa so ga zagnili. Tihotapec so mrtvega potegnili iz reke.

• Ubog 90-letnega starca. V Nišu je bil obsojen na leto dni ječe Aleksander Lazić iz Grnjana, ker je v prepiru ubil dedesedletnega starca Bogdana Miletića.

• Obsojba po zakonu o zaščiti javne varnosti. Pred okrožnim sodiščem v Oskoku je sedel na zatožni klopi seljak Ivan Matković, ki ga je državni pravdnik obtožil po zakonu o zaščiti javne varnosti, da je premlajeno hotel vzeti življenje občinskemu stražniku Antonu Luciniću, ker mu je ta zaplenil svojega zaostalega državnega davka Matković se je branil, da je postal v nujni obrambi. Sodišče ga je obsodilo na dve leti ječe.

RESTAVRACIJA KAVARNA EMONA

bo priredila letos svojim cenjenim gostom prijetno

SILVESTROVANJE

• PLES v restavraciji in v I. nadst. Bogata in apartna dekoracija. — Igra: Sonny Boy - Jazz. — 15405

• Oblike in klobuke kemično čisti, barva, pilista in lika tovarna Jos. Reich.

• Nova pasta za zobe je »Dianac«. Čisti odlično, varuje email, je izvrstnega okusa, desinficira usta in zobe. Cena normalne tube 5 Din, dvoine 8 Din.

Iz Ljubljane

• Trboveljski slavski v Ljubljani. V četrtek 5. januarja nastopijo v veliki dvoran. Sokoškega doma na Taboru trboveljski slavski mladinski zbor iz Trbovelj je gotovo edinstven na vsem našem jugu; njegovo petje, čeprav izvira iz mladih grl, je v resnici umetniško dovršeno. To jim je priznala kritika in občinstvo na vseh njihovih koncertih širom Slovenije, predvsem v Ljubljani, kjer so že dvakrat nastopili, dalje v Beogradu in v Zagrebu. Zagreb je bil naravnost navdušen za nje in vse tamošnje ocene so take, kakršne redko kdaj dobivajo največji zbori. Slavski se pripravljajo sedaj že celo zimo za pot na Čehoslovaško, kjer nastopijo pomladi. Sedaj so se postavili v službo ljubljanske dobrodelne akcije in bodo izvajali 5. januarja na dobrodelni akademiji pod vodstvom svojega odličnega zborovodje učitelja g. Suškeja izbran spored. Začetek akademije bo točno ob 20. Ze danes opozarjamo občinstvo na ta večer, za katerega so vstopnice v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

• Občni zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče Glasbene Matice.

Da se zavarujemo proti krizi.

Da si ohranimo telesno in duševno ravnotežje v našem času depresije in skrbi, je potrebno v prvi vrsti, da si ohranimo zdravje. Poteškoče se nam zde večje, ako je naše zdravje slabo.

Pomnite, da zavisti zdravje od vrednosti in pravilnosti prehrane. Naša redna hrana vsebuje premalo hranivosti, zato je potreb-

delo, volitev delegatov za oblastno skupščino in slučajnosti. K običnemu zboru se vabijo vsi člani in prijatelji Jadranske Straže. Za potovanje v Ljubljano je odobril minister prometa z odlokom MSBr 27856 od 9. t. m. vsem članom Jadranske Straže, ki se udeležijo običnega zbora, polovično vožnjo na državnih železnicah. Člani kupijo na vstopni postaji celo karto, katere velja tudi za povratek s potrdilom o udeležbi na običnem zboru. Povlastica bo veljala od 12 do 16. januarja.

• Zglasitev 18-letnih mladencev in starejših nabornikov. Po mestu je nalepljen razglas vojaškega urada mestnega načelstva, ki poziva k zglastitvi: 1 vse v Ljubljano pristojne nabornike, ki so rojeni 1913 leta ter one, ki so rojeni v letih 1912, 1911, 1910, 1909, 1908 in 1907, pa doslej še niso bili pregledani ali pa so bili oglašeni za časovno nesposobne. Zglastiti se morajo najkasneje do 10. januarja 1933. 2. Vse v Ljubljani bivačice, pa drugim pristojne naborne obveznike, ki so rojeni v letih 1907 do 1913. 3. Vse starejše vojaške obveznike operativne in rezervne vojske, ki so postali iz kakršnegakoli vzroka nesposobni za nadaljnje izvrševanje obveznosti jim vojaške službe. 4. Vse mladence, ki so rojeni 1915 leta. Podrobnosti zglastitve so razvidne v razglasu, zve pa se zanje tudi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7. Pri začetku naj strogo pazijo, da pravočasno opravijo svojo zaračunljivo dolžnost, kajti vojnokazenski zakon predpisuje za neopravičljive hude kazni. Odsotne ali zadržane mladence so dolžni prijaviti njihovi starši, sorodniki, varuhi ali službo-davci, ki so po vojnokazenskem zakonu sodgovorni zanje.

• Melodija 1000 otokov. Samo še danes ob 14.15 in 18. uri se bo predvajal ta nazadnji film ZKD. Poset filma je zadovoljiv, aneilmari pa kljub temu na vse prijatelje našega domačega filma na vso zavedno našo Ljubljano, na mladino in dijaštvo, da si prvo večje zvočno filmsko delo naše naglo se razvijajoče filmske industrije prav gotovo ogleda. Poudarjamo še enkrat, da je g. Mate Matič, lastnik hotela »Central« v Splitu, razpisal (epo nagrado 14-dnevnega brezplačnega letovanja v njegovem hotelu (hrana in stanovanje). Nagrado prejme dobitnik, ki bo znal na najlepši način v kratkih besedah opisati svoje vtise, ki jih je dobil od filma. Dopolje je poslali tajništvo ZKD v zahtevi kuverti do 31. t. m. z natančnim naslovom posiljatelja. Posebna komisija pod predsedstvom notarja bo razsodila, komu pripade nagrada.

• Lepa nagrada. Foto-Revlja v Zagrebu je razpisala štiri božične nagrade za najlepše slike fotomaterijev. Prvo nagrado, krasen album čehoslovaških fotografij, je dobil že večkrat v izjemstvu odlikovani znan naš fotomaterij gosp. Ante Kornič. Album je razstavljen v Zvezni knjižarni, Selenburgova 7.

• Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Na Silvestrov večer naj se ves zbor zbere točno ob 20. v društvenih prostorih v Mestnem domu, ne pa tako, kakor je bilo oznanjeno v »Slov. Narod« — Odbor.

• Čehoslovenska Obec v Ljubljani nepodfala letos Silvestra, žada vsak člen, aby se zúčastnil zábavy »Sokola Ljubljana« v Národném domě. Mista budou rezervována v télocení Výbor.

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestrogo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatne snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali prispota, odstraniti je treba sproti zledenele grude in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z zaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg ponoči ali se napravi poledica, je opraviti snaženje in posipanje vsaj do 7. ure jutraj. Pri nepre-

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je včeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelle strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovljarjev, ki že nestro

Lechner Fettpuder
je že 60 let svetovna znamka.

351

u. Na Silvestrovo gremo vsi na Tabor k Sokolu I, da pozabimo za par ur na vse skrbi in težave, katerih je bilo polno v tem letu. Sokol I se je najskrbneje potrudil, da nas bo razveselil z zanimivimi in smešnimi sporedi. Poleg prvotnih pevskih in baletnih tokov nam bo priznani taborski komik Br. Rak, ki je nam kratke besede zgodovinarje, podal v razni besedi kroniko I. 1932. Na sporedu so tudi toledne točke in nastopi članstva ter ples ženskega naraščaja. Zabave in smeja bo torej za vsakega obilo.

u. Sokol III. priredi tudi letos svoj običajni Silvestrov večer v društveni telovadnici na letnem telovadšču ob Dunjski cesti in bo s svojim peštrm sporedom presenetil vse posetnike. Originalni spored, katerega srečšče bo imenitni cirkus „Pazajalmo“ pod vodstvom nedeseznega direktorja Poloninija, jamčji za izvrstno zabavo. Po polnočni plesi! Začetek točno ob 20 uri. Bežigradčan! Ob zatonu letu vsi, ki ste dobre volje, v društveno telovadnico Sokola III!

u. Če zaspiš na ulici, Tone z Glince se je predolgo zažiral v družbi v mestu in je kolovratil proti domu p'lan. Naenkrat se mu je zazdelo, da stoji že pri postelji in se je vlezel. Zbudil se je šele čez dobro uro popolnoma premražen, kar ni bilo nič čudnega, kajti ležal je na cesti pred Narodnim domom. Poleg tega, da se je najbrž posteno prehladil, je pa Anton tudi zakosten ugotovil, da mu je med spanjem pobral nekdo iz žepa vse denar in okrog 280 Din, beležnico in delavsko knjižico.

Na Silvestrovo! Bomba smeja!
»Nezaželjeni sinček«
KINO IDEAL

Iz Celja

u. Opozorilo glede davčnih zaostankov. Uprava sreskega združenja trgovcev v Celju je prosila vsem zaupnikom v raznih krajih področja združenja navodila, kako se naj ravnajo sprito izvršiti za davčne zaostanke, ki jih ne morejo plačati. Nadležna je poslala zaupnikom še posebno okrognico, v kateri poziva davkoplačevalce, da ji sporočijo konkretne primere ev preostrega postopanja pri izvršbah. Uprava združenja svetuje članom, da se v ta namen zgledajo pri zaupnikih v vsaki obliki, kjer bodo prejeli navodila, zaupniki pa poziva, da se naj pravočasno zanimajo za težnje svojih tovarišev.

u. Oseba vest. Naš ožji rojak g. Hinko Samec, uradni južnoslovenskega konzulata v Parizu je po služni potrebi premeščen k našemu konzulatu v Düsseldorfu.

u. Sikarska razstava. Elde Piščančev in Rajka Slapenjak v dvorani Obrtnega doma odprta še do jutri popoldne. Obisk te zanimive umetniške razstave toplo priporočamo.

u. Zrtvi napadalec. V Velenju je večeraj zjutraj neki pekovski vajenec v prepiru napadel 19-letnega pekovega pomočnika Konrada Libna z nožem ter mu prešel vrat na desni strani in ga zaždel v hrbet. Napadalec so takoj aretirali in prepeljali v zapore celjskega okrožnega sodišča. Dne 28. t. m. je neznan moški napadel 21-letnega vinčarja Stefana Lajha s Sladke gore pri Smarju. Z nekim tožim predmetom ga je poškodoval na glavi in mu zlomil desno roko. Libna in Lajha so prepeljali v celjsko bolnico.

u. Mestni kino. Danes ob 20.30 večer: zvočni film „Sveti plamen“ po drami Scherersa Maughama z Gustavom Fröhlichem in Dito Parlo. Zvočni žurnal.

Iz Maribora

u. Odprti sree, odprti roke... Niti toliko, kolikor dajemo mnogokrat berčarjem v enem dnevu, ne bo treba prispevati k fondu Protituberkulozne lige za zgradbo prepotrebnega zida za tuberkulozne v Mariboru v mesečnih prostovoljnih prispevkih, da bo ta plemenita akcija v doglednem času končana z uspehom. Ta mesečna prostovoljna žrtev je tako malenkostna, da je gotovo ne bo nihče odklonil. Zaradi tega je pričakovati, da bodo vsi hišni posetniki in stanovanjski najemniki, ne glede na to, ali so člani dotičnih društev, radovalje podpirali razveseljivo akcijo lige. Najemniki bodo izročili svoje prispevke ob priliki pobiranja stanovanjske najemnine hišnim lastnikom oziroma njihovim namestnikom, ki bodo te prispevke s svojimi vred izročili inkasantu lige. Polnopravni kamelečki k zgradbi zida, ki bo pomenil velik korak naprej v noblisanju najstrašnejše kuge, ki mori naše ljudstvo!

Vremensko poročilo

Meteo. služba zavoda v Ljubljani dne 29. decembra 1932.

Številke za značilna kraja pomenijo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra 3. temperatura 4. relativna vlažnost v % 5. smer in brzina vetra 6. oblačnost 1-10 7. vrsta padavina 8. padavine v mm. Temperatura prve številke pomenijo najvišje dnevalne temperature.

Ljubljana 7, 73,7 - 2,0, 90, NE1, 10, —, —; Ljubljana 13, 73,4 - 1,0, 90, NE1, 10, —; Maribor 7, 72,9 - 2,0, 90, mirno, 10, —; Zagreb 7, 2,0, 90, NE1, 10, 0,2, snež; Beograd 7, 74,3 - 1,0, 80, mirno, 10, —; Sarajevo 7, 74,6 - 5,0, 90, mirno, 10, —; Skopje 7, 76,3 - 2,0, 90, W2, 10, —; Split 7, 76,8, 9,0, 90, E2, 8, —; Kumbor 7, 76,8, 8,0, 90, E2, 8, —; Rab 7, 76,7, 6,0, 80, mirno, 10, 20, dež; Vis 7, 76,9, 9,0, 80, mirno, 9, 26,0, dež.

Temperatura v Ljubljani - 2,0, - 3,0; v Mariboru - 1,0, - 3,0; v Zagrebu - 1,0, - 2,0; v Beogradu - 1,0, - 2,0; v Sarajevu - 3,0, - 6,0; v Skopju - 1,0, - 2,0; v Splitu 11,0, 7,0; v Kumboru - 4,0; na Rabu - 6,0; na Visu - 6,0.

Sonce vzhaja ob 7.39, zahaja ob 16.25. Luna vzhaja ob 9.46, zahaja ob 18.34.

a. Upokojeao našelstvo iz Maribora in okolice ima svoj sestanek v četrtek 5. januarja ob 15. v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu. Udeleženci naj prinesejo s seboj slike in napisane življenjske podatke za album.

a. Spominsko silvestrovanje pri Ruški koči. Letošnje Silvestrovo bodo praznovali v Ruški koči poleg ostalih planincev in smučarjev tudi trije turistični veterani, ki so praznovali presrečno planinsko Silvestrovo v isti koči že pred 20 leti. Leta 1912 so se zbrali g. Rotter, Nace Baloh, Lesjak Sernec s soprogom ter takratni lastnik posesti na Glazuti in se odpravili v mrzli Silvestrovi noči proti sv. Arehu. Vozelj jih je neki drvar, ki je dobro poznal pot v snegu tudi ponoči. V prijetnem razpoloženju so pričakovali novo leto in kovali lepe načrte za bodočnost Slovenskega planinskega društva in slovenskih planincev. Mnogo uganja in vere je bilo v njih in drzne so bile njihove misli, ki so se na pozneje le uresničile. Od tedaj je preteklo skoro 20 let in od tedanja silvestrovanja.

Gospodarstvo

Visoko aktivna trgovinska bilanca v novembru

Izvoz se je ponovno dvignil in je prekačil lanski obseg. — Presežek izvoza nad uvozom je znašal v novembru 128 milijonov.

Zo v našem božičnem gospodarstvu pregledu smo opozorili na zelo razveseljivo dejstvo dvigovanja našega izvoza. Letos v juliju je naš izvoz po vrednosti padel na doslej najnižji mesečni znesek 172 milijonov Din; naslednji mesec se je nekoliko opomogel na 216 milijonov, v septembru je narasel na 273 milijonov, v oktobru na 320 milijonov, v preteklem mesecu pa je po pravkar objavljeni statistiki dosegel skoro 360 milijonov in je pri tej višini prekačil lanski izvoz v tem mesecu. To gibanje izvoza je tembolj zadovoljivo, ker je pri nas v normalnih letih sezonsko največji izvoz v avgustu in septembru, deloma še v oktobru, proti koncu leta pa običajno zopet popušča. Z izvozno vrednostjo 360 milijonov Din smo v novembru dosegli največji letošnji mesečni izvoz.

Povečanje izvoza v novembru je deloma pripisati zopetni vzpostavitvi redne trgovine z Italijo, ki je bila prej ovirana zaradi italijanske devizne zapore; s 1. novembrom pa je kakor znano stopil v veljavo klirinški plačilni promet s to državo. V splošnem pa je naš izvoz pospešila, kakor smo omenili že prejšnji mesec, uvedba premije v trgovini z devizami, ki je olajšala izvoz in podražila uvoz. Zato opažamo vzporedno s povečanjem izvoza tudi nazadovanje uvoza, in sicer od 299 milijonov v septembru na 244 milijonov v oktobru in na 232 milijonov v preteklem mesecu.

Naša trgovinska bilanca je bila zaradi tega v novembru visoko aktivna in je presežek izvoza nad uvozom dosegel znatno vsoto 128 milijonov Din, dočim je bila lani v tem mesecu trg. bilanca aktivna le za 41 milijonov že v oktobru smo letos imeli za 76 milijonov Din aktivno bilanco.

Vsega smo v novembru izvozili 278.827 ton (lani v novembru 263.852 ton) v vrednosti 359,5 milijona Din (lani 349,4 milij. Din). Naš izvoz se je torej v preteklem mesecu v primeri z lanskim izvozom v novembru povečal tako po količini kakor tudi po vrednosti, in sicer po količini za 14.975 ton ali 5,7%, po vrednosti pa za 10,0 milijona Din ali 2,9%.

Uvoz pa je znašal v novembru 86.746 ton (lani 95.090 ton) v vrednosti 231,6 milijona Din nasproti 308,5 milijona Din v lanskem novembru. V primeri z lanskim novembrom se je torej uvoz zmanjšal po količini za 8,8%, po vrednosti pa za 76,0 milijona Din ali 24,9%.

Od početka leta je bilo gibanje naše trgovinske bilance naslednje (v milijonih Din):

	Izvoz	Uvoz	Saldo
januar	218,3	228,2	- 9,9
februar	203,7	229,4	- 25,7
marec	212,7	246,4	- 33,7
april	271,0	248,9	+ 22,1
maj	219,8	234,6	- 14,8
junij	246,7	212,9	+ 43,8
julij	172,2	199,1	- 26,9
avgust	216,4	233,4	- 17,0
september	272,8	298,7	- 25,9
oktober	320,1	243,7	+ 76,4
november	359,5	231,6	+ 127,8

Jan.-okt. 1932 2713,2 2596,9 + 116,2
Jan.-okt. 1931 4418,9 4502,3 + 83,4
Jan.-okt. 1930 6286,6 6437,6 - 151,0

V prvih 11 mesecih tekočega leta je seveda vrednost našega izvoza znašala le 2713 milijonov Din, to je za 1706 milijonov Din ali 38,6 odst. manj nego v istem razdobju preteklega leta za 3573 milijonov ali za 56,7 odst. manj nego v istem razdobju l. 1930. Še večji pa je padec uvoza. V razdobju januar-november t. l. smo uvozili za 2597 milijonov Din, to je za 1905 milijonov Din ali 42,3 odst. manj nego lani in za 3841 milijonov ali za 60 odst. manj nego predlanskim.

Za razdobje 11 mesecev tek leta je bila naša trgovinska bilanca aktivna za 116 milijonov Din, dočim je bila lani za isto razdobje pasivna za 83, preteklim pa za 151 milijonov. Pri tem moramo še ugotoviti, da smo imeli leta 1928 v istem razdobju za 1338 milijonov Din pasivno bilanco, a leta 1927 pa za 777 milijonov. Vmes je bilo do konca novembra le leto 1929 aktivno.

Glavni predmeti našega izvoza v novembru so bili: pšenica (5,5 milij. Din), koruza (35,9), moka in otrobi (1,8) fižol (9,0), sveže sadje (36,4), suhe češnje (22,1) mezza (2,4) zdravilna zelišča (1,3), hmelj (2,2), tobak (15,6), konoplja (2,0), konji (1,8) govedo (7,5), svinje (23,3), drobnica (8,4), perutnina (7,5), sveže meso (24,5), mast (1,3), sveže ribe (1,7), jaja (11,9), perje (1,1), srove kože (4,7), drva (4,1), grobljeni les (38,7), kože (0,8), pragojeni izdelki iz lesa (1,8), ekstrakti za stro-

ške družbe so ostali živi, samo še trile ča. ni g. Rotter, Baloh in Lesjak, dočim ostali štirje že dolgo snivajo večni sen ob vzožju prekrasnega Pohorja. In letos bodo pohiteli ti trije preizkušeni slovenski planinci zopet v Silvestrovi noči na pohorje Pohorje, kjer bodo obujali drage spomine in pričakovali z živo vero in vročim upi novo leto.

a. Silvestrovanje v Pohorjskem domu. Mariborski mestni avtobus bo vozil v soboto na Silvestrovo ob 14 z Glavnega trga v Mariboru na Reko. V nedeljo 1. januarja pa bo odhajal z Reke proti Mariboru ob 17. uri.

a. Zopet žrtev zahrbtnega napada. Pred dvema dnevoma je bil na povratku proti domu nenadoma iz zasede napaden od nekega neznanca 26-letni delavec Karel Krebš iz Seince ob Muri. Neznani napadalec ga je podrl na tla in ga kljub močnim obrambam z nožem nevarno obrezal po levem licu. Krebšove poškodbe so tako hude, da je moral na zdravljenje v bolnišnico.

hodkov kakor od dohodkov od primera do primera. Pri obračunavanju davka se delinarja v iznosu 50 par ne upošteva, nad 50 par pa se računa kot cel dinar.

Organi, ki izplačujejo plače, so dolžni ugotoviti od vsakega posameznega uslužbenca, ali je samski, vdovec ali ločenec, dalje, ali je kot vdovec ali ločenec inel zakonito deco, razen tega pa tudi, ali vzdržuje ženo in zakonske otroke.

Prav tako so dolžni organi ugotoviti, koliko let je vsakemu uslužbencu ali namoščencu, ki je podvržen davku ob koncu davčnega leta. Posvečenim osebam vojakom in podoficirjem in nižjim oficirjem, dalje onim uslužbencem katerih mesečni dohodki so manjši od 2500 Din (brutto), ni treba dokazovati, da so oproščeni tega davka, ker se to lahko ugotovi na podlagi uradnih podatkov. Vse druge osebe, ki so našteje kot oproščene tega davka, morajo pravico do oprostitve dokumentirati z listinami. Prav tako morajo dokazati pridatke osebe, da so sodno ločene n da morajo vzdrževati ženo ali zakonsko deco.

Nemoščenci, odnosno osebe, ki imajo dovet ali več živih otrok in ki ne plačujejo čez 1000 Din letno neposrednega davka, so oproščene plačevanja vseh davkov, torej tudi uslužbenskega davka. Pravico do oprostitve mora prisloviti davčni zavezanec s polnopravnimi dokazi pristojni davčni upravi. Davek na neoženjene moške osebe se ne more plačati z davčnimi iznosci, ampak se mora odvzeti davčni blagajni mesečno v gotovini po služboda-jacu.

Gospodarske vesti

= Dospelost in plačilo davkov v prvem četrtletju leta 1933. Dne 1. januarja l. 1933. dospelo v plačilo prvi četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbene davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice, dne 15. avgusta l. 1933. pa prvi polletni obrok zemljarine. Prizadeb davčni zavezanci se opozarjajo, da te obroke poravnajo pravočasno, in sicer najprej omenjene davke najkasneje do 15. februarja, a zemljarijo najkasneje do 15. avgusta leta 1933. Uslužbenški davek morajo pobrati, odnosno odvzeti davčni upravi s seznamki vsi delodajalci, ki zaposlujejo preko 30 uslužbencev, kakor tudi vse državne in samoupravne institucije in načelno družbenemu davku zavezane osebe ne glede na število zaposlenecv najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca. Ostali delodajalci pa morajo pobrati uslužbenški davek v davčnih znamkah tako, da jih ob vsakokratnem izplačilu mezd nalepijo v davčnih knjižicah na za to določenih mestih in uničijo z žigi ali s svojo ročnim podpis. Davek na neoženjene osebe, katerih mesečni prejemki znašajo več kakor 2500 Din, pa morajo vsi delodajalci brez izjeme odpremiti v istem roku davčni upravi v gotovini. Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžni pobrati davek na rente, morajo odpremiti pobrane zneske po seznamu najkasneje v 45 dneh po preteku vsakega polletja, torej za prvo polletje do vstetega 14. februarja l. 1934. Davčni zavezanci splošnega davka na poslovni promet, ki plačujejo davek po knjižici opravičenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davek za četrtletje leta 1932, najkasneje do 30. januarja 1933. Davčni zavezanci skupnega davka na poslovni promet, ki so izbrali način plačevanja po vpiljih v gotovini in menicah, morajo položati davek po prometu prejšnjega meseca v 20 dneh po preteku vsakega meseca z mesečnimi prijavami, oni pa, ki so bili izbrali za pod-tako obračuna promet po fakturah, v 50 dneh po preteku vsakega meseca. Dokler se ne izvrši odmera, se morajo plačevalci davki na davčnem predpisu iz prejšnjega leta. Davek novih davčnih zavezancev in novih davčnih predmetov se mora plačati najkasneje v 30 dneh po prejemu plačilnega naloga. Kdor ne plača dospelih obrovkov do skrajnega roka, mora plačati od tega dne pa do dne plačila godolotne letne zadnje obresti in se proti njemu uvede izvršilno postopanje, ki je v zvezi s stroški.

= Zakon o trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo, sklenjeni in podpisani v Beogradu 9. marca letos, je objavljen v »Službenih Novinah« 28. t. m.

Borze

29. decembra.

Na ljubljanski borzi so se danes tečaji po večini čvrsto držali. Položaj je ostal neizpremenjen, samo deviza na London je malo postopila, medtem ko se je amsterdamski za malenkost dvignil.

Na zagrebškem efektornem tržišču se tečaji še vedno dvigajo. Dvignila se je Volna škoda, ki se je trgovala po 247 in 248. Dalje sta bila zaključena 7-odst. Blair po 44 in 45 ter 8-odst. Blair po 47. Pri bančnih vrednotah je prišlo do prometa v delnicah Narodne banke po 4300 in Privilegirane agrarne banke po 180.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2315,40 - 2326,76, Berlin 1369,86 - 1380,66, Bruselj 799,86 do 803,62, Curih 1108,35 - 1113,85, London 191,29 - 192,79, New York ček 5738,81 do 5767,07, Pariz 224,85 - 225,47, Praga 170,45 do 171,31, Trst 294,46 - 296,86.

Zagreb. Amsterdam 2315,40 - 2326,76, Berlin 1369,86 - 1380,66, Bruselj 799,86 do 803,62, London 191,29 - 192,79, Milan 294,46 - 296,86, New York ček 5760,81 do 5789,07, New York ček 5738,81 - 5789,07, Pariz 24,85 - 225,97, Praga 170,45 - 171,31, Curih, Pariz 20,28375, London 17,26, New York 519,75, Bruselj 71,95, Milan 96,62, Madrid 42,425, Amsterdam 208,875, Berlin 123,775, Stockholm 94,90, Oslo 89, Kobenhavn 89,50, Sofija 3,76, Praga 15,38.

Blajki

Ljubljana. Investicijsko 48 - 52, 7% Blair 44 - 45, 8% Blair 46 den., Volna škoda 247 do 248.

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda 247,50 - 248, za februar 236 - 238, 7% investicijsko 48 - 52, 4% agrarne 28 - 29, 7% Blair 45 - 47, 8% Blair 46 - 47, 7% Drž. hinotek banka 47 - 50, 6% bežniške 33 - 35,50; bančne vrednote: Narodna banka 4350 - 4400, Priv. agrarna banka 180 do 185; industrijske vrednote: Sečerna Vel Bežerke 730 den., Dubrovačka plovidba 220 bl., Isie 20 - 80, Narodna šumska 1750 - 2750.

Beograd. Volna škoda 249, 248 zakli., 7% investicijsko 52 bl., 4% agrarne 2850 bl., 6% bežniške 8550 zakli., 8% Blair 48, 47 zakli., 7% Blair 4450, 4250 zakli., Narodna banka 4300 - 4350, Priv. agrarna banka 266 zakli.

Dunaj. Dunajsko-Sava Jadran 13,81, Štats. eisenbahnen 15,57, Trbovlje u23, Alpine-Montan, 1150.

TAKO IZGLEDA

skala
aparata
Super
33

6 + 1 cev

Elektrodinamičen zvočnik

Dovršen sprejem vseh evropskih postaj na kratkih in dolgih valovih

15007

Standard Radio

Blagovne cene

LES.

+ Ljubljanska borza (29. t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključena sta bila dva vagona bukovih plohov.

ZITO

+ Chicago, 29. t. m. Začetni tečaji: Pšenica: za december 42,375, za mare 43,875, za maj 44, koruza: za december 21,625, za mare 25,625, za maj 27,25; oves: za mare 16,625; rž: za december 19,25; za mare 23,875.

+ Winnipeg, 29. t. m. Začetni tečaji: Pšenica: za december 40,75, za maj 42,25; za julij 43,50.

+ Ljubljanska borza (29. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plač v 3 dneh): baška, 76 kg po 215 - 217,50, baška, 77/78 kg po 220 - 222,50, baška, 78/80 kg 225 do 230; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 100 do 102,50, za januar 102,50 - 105, za februar 105 - 107,5; moka (slov. postaja): baška 50: po 340 - 345, banatska po 350 - 355.

+ Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Tendence mlačna. Promet 45 vagonov. — Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sad 167,50 - 170, okolica Sombor 165 - 167,50, srednjebaška 167,50 - 170, gornjebaška 169 - 170; baška potiska 170 - 172,50; baška, ladja 172,50 - 175; gornjebaška 165 - 167,50, sremska 170 - 172,50; srednjebaška, 78 kg 172 - 174. Kuruza: baška zarant, 50 - 52; za januar 51 - 53; sremska 65 - 67, banatska 47 - 49; sremska 50 - 52, baška sušena 60 - 62; banatska sušena 51 - 53. Moka: 50: po 340 - 345, 55: 245 - 260; 55: 225 - 235; 56: 180 - 190, 57: 190 - 140; 58: 80 - 82. Jermen: baški in sremski, 65/66 kg 90 do 97,50, Oves: baški, sremski 95 - 97,50. Rž: baška 125 - 127,50. Otrubi: baška 125 - 127,50, Otrubi: baška 58 - 60; banatski 56 - 58, Fižol: baški beli 115 - 120.

Sport

Vse sportne organizacije opozarjamo, da morajo vse objave za novoletno število, ki izide v nedeljo zjutraj, oddati v uredništvu najkasneje v soboto do 11. dopoldne. Kasnejše došle objave bodo brezopojno izostale.

Smučarski klub Ljubljana poziva vse članke, ki se nameravajo udeležiti tečaja in delati izpit za smučarske učitelje, da javijo klub za pred koncem tekočega leta. 3. januarja ob 19.30 bo v danski sobi kavarnе »Emone« sestanek tekmovalcev, ki so bili v prvem tečaju na Koprivniku. Udeleženci naj se sestaneka zanesljivo udeležijo. Isti dan in na istem kraju bo ob 20.30 seja tehničnega odbora. Članstvo in ostali smučarji se opozarjajo, da bo do srede prihodnjega tedna na Mrzlem studencu tečaj za tekmovalce, zato bo ta čas zaradi izredno velike udeležbe težko dobiti prednosti.

Službeno iz OZDS pri LNP. Delegirata se za tekmi v nedeljo 1. januarja na igrišču Hermes: ob 13. Korotan: Slovan g. Pevalok, ob 14.30 Hermes: Grafika g. Cimperman. Vzneme se na znanje sporočila tajnika SZNS Ljubljana g. Držaja, da sta zaprosila za dopust g. Betetto in Mahkovec s tem, da se ne delegirata za vodstvo tekem.

Službene objave Sekcije ZNS. Sekcija Zbora nogometnih sodnikov Ljubljana objavlja, da je upravni odbor zbora pozval vse sodnike, da se v protest proti odpravi avtonomije sodniške organizacije ne priključijo skupščini JNS, ki ogroža osnovne interese nogometnega sporta, abstinerajo od soljenja vsih tekem do izredne skupščine zbora, ki se bo vršila 8. januarja v Beogradu. Sekci je poziva po brzojavnem nalogu zbora in v smislu soglasnega sklepa na planemem sestanku ljubljanskih članov sekcije dne 28. t. m. svoje redne člane kakor tudi podsvetne sodnike, da se enodušno odzovejo pozivu zbora in da ne sodijo do nadaljnjega odločitve zbora oziroma sekcije nobene tekme. — Taninik.

Službeno iz Sekcije ZNS. Drevi ob 18.30 v kavarni Evropi seja odbora za kaznovanje sodnikov.

Ljubljanski zimsko sportni podsavez ima drevi ob 20 v danski sobi kavarnе Emone seho upravnega odbora. Vazno!

SK Ilirja. V nedeljo ob 14 odide na I. in II. garntura trening tekmo. Sestava moštev bo pravočasno obavičena na občinskih mestih V gaderobu bošite ob 13.30.

SK Ilirja (smučarska sekcija). Sestanek vseh tekmovalcev danes ob 18.30 v klubovi sobi kavarnе Evrope.

2SK Hermes (nogometna sekcija). V nedeljo 1. 1. 1933 bodo igrali z Grafiko: Poželen Pleš Semec Kraljčič Glavič

Iz življenja in sveta

Obilen otroški blagoslov

Francoska akademija je s posebno nagrado odlikovala zakonski par Dumontier, ki ima deset otrok

Pomlajenje brez operacije

Skrivnost moškega spolnega hormona

Na zadnjem mednarodnem naravoslovnem kongresu je prišlo na dnevni red tudi poročilo o pridelavi moškega spolnega hormona v čisti obliki, danes pa imamo že prva poročila o velikih praktičnih uspehih s tem sredstvom.

Silno nerada je narava tu izdala svoje skrivnosti. Že oče pomlajevalne teorije, parski učenjak Brown-Sequard, se je zamaral, da bi ta hormon pridelal v čisti obliki. Vedel je, da biva v spolnih žlezah mladih, krepkih živali in je zato prvotno enostavno injiciral kašo iz takšnih žlez. Znanost je dolgo časa sledila njegovi poti, potem pa je hotela iz žlez dobiti čisto substanc. Stotine in tisoče žlez je v ta namen predelovala z vsemi mogočimi kemikalijami, a uspeha ni bilo. Tako se je pomlajevalna metoda za moške omejila na operativne posežke v organizem, ki so bili uspešnejši od samih injekcij.

Tedaj pa je neki učenjak ugotovil, da vsebuje seč še vse večje količine hormona nego žleza in iz tega novega vira ga je poskušal pridelati. En sam znanstvenik je

porabil 25.000 l seči, da mu je končno uspelo dobiti stotinko grama substance, ki jo je iskal. To je silno malo, toda v biologiji ne gre za količino, temveč za učinek. Milijontinko grama čistega hormona n. pr. zadostuje, da vrne kastriranemu petelinu samčevske lastnosti. Že pol ampule, kakršne rabijo za injekcije, zadostuje za isti učinek pri moškem. V tej pol ampuli pa je učinkovite snovi toliko kakor v kilogramu žlezne substance!

Tako so imeli v rokah čudežno snov, s katero so lahko začeli s pomlajevanjem moških brez vsake operacije. Celo vrsto starostnih težav, posebno takšnih, ki se pojavljajo predčasno pri relativno mladih moških, se lahko odpravili na najbolj preprost način. Poseben pomen ima nova metoda za zdravljenje raznih bolezni, ki so v zvezi z ostarlostjo. Tako vrača človeku vsaj neko relativno mladost. Zadnje metode za pomlajevanje v popularnem smislu besede pa seveda še niso našli in jo bodo tudi težko kdaj.

Prehladi

Na vprašanje, da-li se je mogoče varovati prehladnih bolezni, odgovarja moderna medicina pritrdilno. Nagnjenje k tem boleznim se da s čestim dolгим bivanjem na prostem zmanjšati. Toda vsako telo reagira na to drugače in kar temu koristi, utegne drugemu škodovati.

Posebno starim ljudem ni priporočati, da bi spali n. pr. pri odprtih oknu, če tega niso navajeni, ali poskušati druge utrjevalne metode brez nekega sistema. Istotako se ne dajo tudi prehladne bolezni pri vsakem človeku ozdravljati na isti način. Včasih to, kar smatrajo laiki za prehlad, sploh ne spada v to vrsto bolezni in zahteva torej tudi posebne metode zdravljenja. To velja zlasti za otroke. Marsikatero kataralno obolenje zgornjih dihalnih organov izvira pri teh iz krčnih stanj v vratu, ki temeljijo spet na motnjah prebavil. V teh primerih, kjer laik ne more ugotoviti zveze med boleznijo in želodčnimi ter črevesnimi funkcijami, je najboljša zdravilna metoda dietetična metoda.

Proces proti Dunikowskemu v Parizu

Kakor smo včeraj obširneje poročali, teče v Parizu proces proti sleparskemu izdelovalcu zlata ing. Dunikowskemu, ki ga vidimo zgoraj na sliki. V prvi in drugi vrsti pod njim sedijo izvedenci in branitelji

Pri železnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi udov, zaspanosti povzročijo kozarec »Franz Josefov« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefov« vodo kot važen pripomoček proti griži kakor tudi železnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefov« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Paul Boncour v knežjih sobanah

Novi francoski ministrski predsednik Joseph Paul-Boncour je dosegel po Herriotovem odstopu čast, po kateri je hrepel vse življenje. Vedno je želel postati minister. Usoda mu je dolgo zapirala pot do te stopnje na lestevci slave, a dosegel jo je vendarle. Zato pa hoče čas svojega ministrskega predsedništva dobro izrabiti, kajti takšna prilika se človeku redko ponudi.

Boncour, ki ni le ministrski predsednik, ampak tudi zunanji minister Francije, je prelomil s tradicijo svojih prednikov v tem ministrstvu — s tradicijo Deleasséja, Bourgeois, Poincaréja in Brianda. Vsi ti so namreč delali v prostorih poleg slovitih »dvorane za ure« v pritličju pače na Quai d'Orsay. Paul Boncour se ni zadovoljil z timi. Prepustil jih je svojemu tajniku Pierreu Cotu, sam pa se je nastanil v prvem nadstropju palače ob Seini, kjer so bili prostori rezervirani le za obične vladarje. V tem knežjem apartamentu vodi Paul Boncour svoje posle kot ministrski predsednik. Svojo delovno sobo si je del naravnost luksuzno opremiti. Namestili so v nji najzibavejšo pohištvo in najdražjega preproge. Samo oprema te dvorane velja dvajset milijonov frankov.

Prepovedano kajenje v vlakih

Českoslovaško železniško ministrstvo je izdalo zelo umešno uredbo glede kadilcev. V vagonih, kjer so kupeji za nekadilce, je odsej iz zdravstvenih in varnostnih ozirrov strogo prepovedano kajenje. Vagoni in kupeji za nekadilce bodo odsej ne le znotraj, ampak tudi na zunanji strani označeni z zadevnimi tablicami. Za vsak prestopok te vrste je uvedena denarna globa v znesku 5 Kč.

Še nikdar do sedaj ni bila pripovedovana resnična povest o SING SINGU, najžalostnejšem kraju na svetu.

Ravnatelj Lewis E. Lawes, ki je nad 12 let neomejeno vladal v tej državi zločincev, pripoveduje brez bolne mentalitete in brez glasu fana-

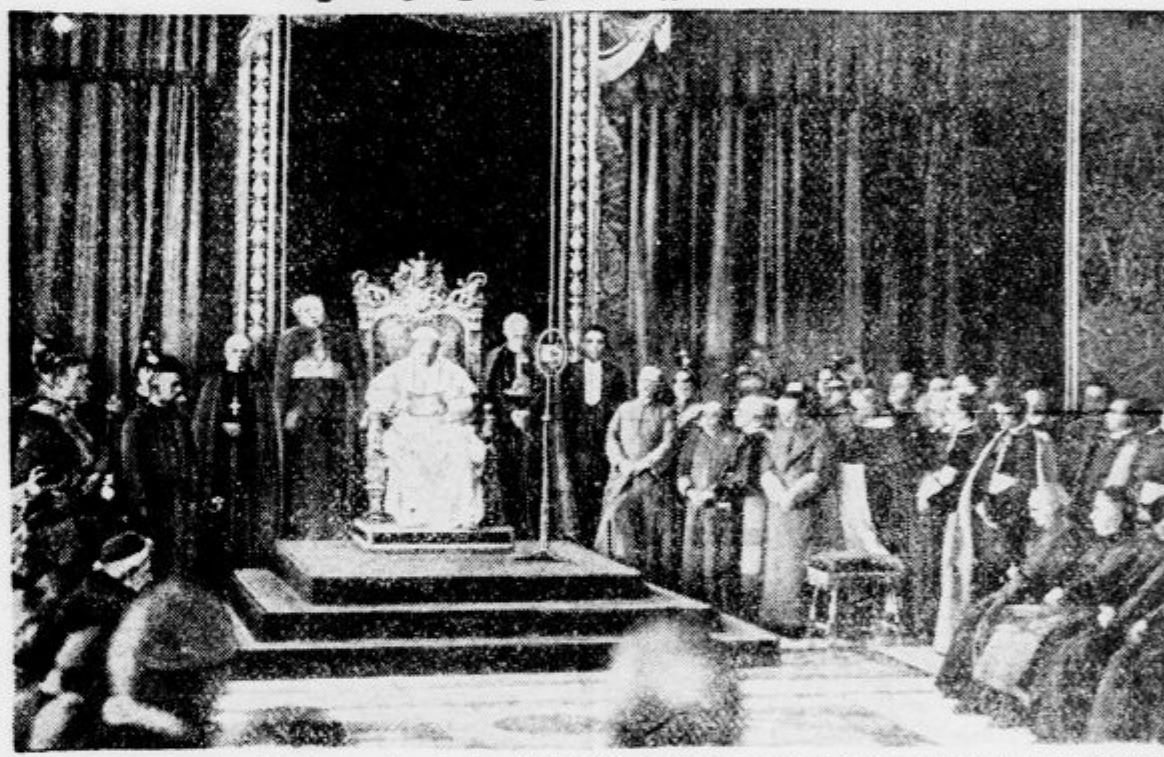
LEWIS E. LAWES, ravnatelj SING SINGA

tičnega reformatorja o izvrženih človeške družbe, o silah, ki rode zločince in kako stopajo najbolj zakrknjeni lopovi na električni stol — v svoji seriji

ŽIVLJEJE IN SMRT V SING SINGU

Z jasnim in mirnim pogledom nam slika enega najtežavnejših problemov naše dobe. Njegova napeta povest je začela izhajati s številnimi slikami v tedenski reviji »ŽIVLJENJE IN SVET«, ki se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica 5, in stane trimesečno samo 20 Din, mesečno 8 Din, posamezna številka 2 Din.

Papež je proglasil »sveto leto«

Na božični večer 24. decembra je imel Pij XI. socialno poudarjeno oznanilo, v katerem je posebno naglasil željo, da bi prenehalo sovraštvo med narodi

Razstava štedljivosti

V Parizu so odprli razstavo, ki kaže, kako velja gospodariti v sodanjih hudih časih. Namen prireditve je poučiti obiskovalce, kako se da vsaka reč izrabiti. Neki diagram n. pr. kaže, koliko papirja gre skozi roke posameznega človeka in kako se ta papir zavre, namestu, da bi se izkoristil s pridom. Celo odrabljene skatle za vžgalice, cele in razbite steklenice, koščki pločevine, razbito posodje nam lahko rabi v življenje. Na stenah razstave visijo tablice z jako poučnimi napisi, n. pr. »Ne zametaj starih naravnih in podvoze«. V konkretni obliki pa kažejo razstavljalci, kako se da vsaka reč porabiti. Pri vsakem predmetu stoji račun prihrankov v dobi povprečnega človeškega življenja. Razstava je zelo instruktivna, ker kaže potratno ne le pri kadilih, marveč tudi pri takšnih, ki ne umejo dovolj štediti s svinčniki, peresi, rezili za britje itd. Razstava je vedno polna in je nihče ne zapusti brez odobravanja.

Bankovci v klavirju

V Tomažovu je dala rodbina nekega industrija uglašiti klavir. Ugaševalec je dolgo pregledoval instrument in ni mogel odkriti, čemu tako čudno domi. Slednje je preteknil vse kotičke in našel pod strunami šope bankovcev treh držav: stare Avstro-ogrske, cesarske Nemčije in carske Rusije. Prvih je bilo za 70.000 krot, drugih za 100.000 mark, tretjih pa za 70.000 rubljev. Seveda je danes ves ta denar brez vrednosti, dočim bi se dal še pred dvajsetimi leti vnovčiti.

Stoletnica založnika Cotte

Dne 29. decembra so obhajali v Nemčiji stoletnico smrti znanega založnika Cotte, ki je izdal in založil ogromno število knjig, med drugim spise Schillerja in Goetheja. J. G. Cotta je prvotno imel knjižarno v Tübingenu, pozneje pa se je preselil v Stuttgart.

Buffetni vagoni

Zgledu Českoslovaške, ki je sklenila na svojih progah dosedanje jedilne vagon spreminiti v vagon z buffetom, sledi sedaj republika Avstrija. Jedilni vagoni se zaradi gospodarske krize niso več izplačali, ker zahteva običnost cenovnih jedi v manjših obrokih. Tem potnikom bo z uvedbo buffetnih voz nedvomno ustreženo. Običnost bodo v njih na razpolago jedila in pijače v majhnih količinah. Vagoni te vrste pridejo v pramet že takoj na spomlad.

Umetnine za dolgove

Iz New Yorka poročajo, da je rektor fakultete za lepe umetnosti v New Yorku Philip Mac Mahon predlagal, naj bi evropske države, ki dolgujejo Ameriki velike vsote, plačale svoje dolgove, če ne morejo v denarju, pa z umetninami, ki jih hranijo v svojih muzejih. S tem bi si Amerika pridobila ogromne zaklade, katere hrani obubožana Evropa kot dokaz svoje visoke kulture. Mac Mahon se prijavlja, da si je Evropa te umetnine osvojila bodisi z vojnimi pohodi, bodisi s konfiskacijami. Ameriška javnost k temu predlogu še ni zavzela svojega stališča, a več kakor gotovo je, da bo Mac Mahonov predlog odklonjen.

114 let je učakala

Te dni je umrla v Kelmorajnu najstarejša Nemka. Pisala se je Marija Zofija Gas in je učakala visoke starost 114 let. Seveda je umrla kot vdova.

ANEKDOTA

Zdravniški nekega velikega vseučiliškega mesta imajo svoj orkester. Ko so nekdo napovedali nastop, so vprašali nekega tenorja, da-li bo na koncertu nastopil. »Bog varuj,« je dejal, »saj si tudi slepica ne dam operirati od filharmonikov.«

Vsak dan ena

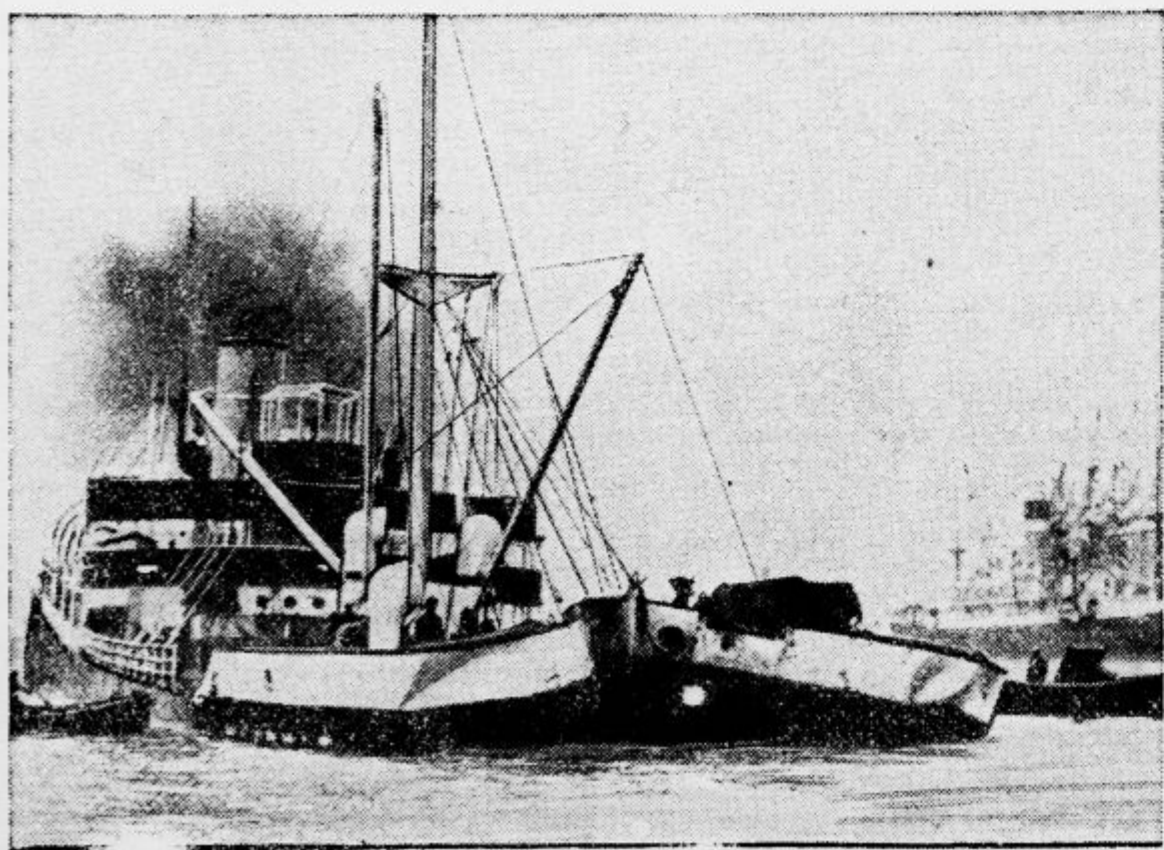
Katero je najvišje b.je na zemlji? »Zirafa.«

Debut s tragičnim koncem

V Josefstadtskem gledališču na Dunaju je prošlo nedeljo prvič nastopila mlada gojenka iz Reinhardtovega seminarja Inge Leddihnova. Debutirala je srečno z vlogo, ki jo je doslej predstavljala neka igralka iz Burgtheatra.

Predstavi je prisostvoval tudi debutantkin oče, dr. Erik Kühnelt-Leddihn. Spremljal je pozorno vsako kretanje hčere na odru, a med predstavo so ga nenadoma napadli srčni krči, da so ga morali odvesti iz auditorija ter pozvati gledališkega zdravnika. Ta je takoj spoznal resnost položaja in vvel odpeljati bolnika v splošno bolnico, še prej pa mu je dal dve kamforovi injekciji. Vse trud na je bil odveč, kajti debutantkin oče je kmalu po prevozu v bolnico umrl. Vzrok smrti je bilo razburjenje, ki ga oče ni mogel odvladati, ko je videl svojo hčer prvič na odru.

Trčenje ladij v marsejskem pristanišču

Na svoj rojstni iz marsejskega pristanišča je trčila francoska ladja »Bernardin de St. Pierre« v španski parnik »Navemare«, ki se je pri prči potopil

NAZNANILO!

Oblačilnica za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z.

se je PRESELILA dne 28. decembra 1932 z Miklošičeve ceste 7 v poslopje GOSPODARSKE ZVEZE v Ljubljani

Tyrševa (Dunajska) cesta šte. 29.

in se cenjenim odjemalcem priporoča še v nadalje.

15410

Domače vesti

• Za kongres pravnikov slovenskih držav, ki se bo vršil pr. hodnje leto 10. in 11. septembra v slovaški prestolnici Bratislavi, vlada med strokovnimi tovariši vseh slovenskih držav živahno zanimanje. Odbor je že izdelal podrobni program za referate posameznih panog in v tem sporu so v odličnem številu zastopani tudi naši pravni strokovnjaki. Kot glavni poročevalci bodo nastopili: univ. prof. dr. Živojin Perić iz Beograda (poenotenje bračnega prava v slovenskih državah), oddelni predstojnik ministrstva zunanjih zadev dr. Ivan Subotić iz Beograda (hipoteka na rečne parnike), dr. Hugon Werk iz Zagreba (enotna ureditev predpisov o izvršbi, prisilni poravnavi in stečaju v slovenskih državah) in univ. prof. Toma Živanović iz Beograda (potrebe in obseg poenotenja kazenskega prava v slovenskih državah). Od naših znanstvenikov so se doslej prijavili za koreferente univ. prof. dr. Metod Dolenc (odgovornost za dejanje, izvršeno na ukaz predstojnika) in univ. docent dr. Otmir Pirkmajer (enotna načela o pridobivanju državljanstva in domovinske pravice v slovenskih državah) na univ. prof. dr. Gregor Krsek (poenotenje obligacijskega prava v slovenskih državah).

Telo potrebuje jod

ki se dovaja v pravih dozah z JOD-KALIKALOR zoben pasto.

DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana
Prešernova 5.

• Pevski tečaj Učiteljskega pevskega zbora, UPZ priredil za svoje članice in članke štiriindvajseti pevski tečaj v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani s pričetkom 5. januarja ob 9. Vaje se bodo nadaljevale 6., 7. in 8. januarja. Zbor bo pod vodstvom svojega dirigenta Srečka Kumarja študiral popolnoma nov program, ki ga namerava izvajati še v tej sezoni. Poleg vaj se bodo vršili važni razgovori glede na daljnje delo pevskega zbora. V letošnjem letu priredi zbor pevski tečaj za brezposelne učitelje, v katerem se bodo udeleženci vzporedno s podeželske pevovodje in zapisovalce narodnih pesmi. Poleg tega bo važno posvetovanje glede prireditve poletni obilni učiteljskega kongresa v Ljubljani. Važno bo tudi razprava o pravilniku UPZ. Glede na vse te važne zadeve je udeležba vseh nujno potrebna. Pri pevskem tečaju se bodo sprejemali novi pevci in pevke, na kar opozarjamo vse one, ki bi hoteli sodelovati v bodoče pri pevskem zboru.

• Seja sreskega odbora JRKD za ljubljansko okolico bo v nedeljo 8. januarja v Ljubljani ob 9 dopoldne v restavraciji »Zvezde«, prišle, desno. Tajništvo prosi vse odbornike sreske organizacije, župane in predstavnike krajevnih organizacij, da se seje gotovo udeležijo.

• Iz krogov odvetniških uradnikov nam pišejo: Desetletja se odvetniškemu in notarskemu uradništvu izplačuje trinajsta plačila v obliki novoletne nagrade. Odvetniška zbornica v Ljubljani pa je izdala na svoje članke v decembru 1931 in septembru 1932 dve okrožnici, v katerih je govorila o novoletnih nagradah in ki izvenje proti koncu tako, kakor da bi letno novoletne nagrade sploh odpadale. Zato je od-

vetniško uradništvo iz dravske banovine vložilo protest pri odvetniški zbornici v Ljubljani in na drugih mestih in zaprosilo za intervencijo Delavske zbornice v Ljubljani. Okrožnica uradno za odvetnike ni obvezna, marveč je vsem odvetnikom prepuščena ureditev novoletnih nagrad s svo. Jam uradništvom. Priznajo torej, da oni maloštevilni odvetniki, ki so lani okrožnico menda smatrali kot uradno obvezno ter svojem uradništvu niso plačali novoletne nagrade, da svoje stališče revidirajo.

• Jugoslovanski svetovni potnik. Kakor poročajo na skrajnem jugu Amerike, v Magalanesu, izhajajoči »Jugosloven« v Čile, je nedavno priselil tjakaj jugoslovanski »globetrotter« Stjepan Micač, ki je na svojem potovanju okoli sveta obiskal tudi to jugoslovansko naselbino. Micač je po rodu Zagrebčan. Po svetu potuje že devet let ter je doslej obhodil vso Evropo ter severno, srednjo in južno Ameriko. O svojem potovanju bo Micač izdal obširen in bogato ilustriran potopis.

• Preskrba sirot. Banska uprava razglasi: V zvezi z razglasom, odnosno s pozivom banke uprave za prevzem osirotelih in zapuščenih otrok v brezplačno oskrbo ali pa za svoje, se vabijo stranke iz srezov Maribor desni in levi breg, Prevalje, Slovenjgradec, Ptuj, Ljutomer, Dolnja Lendava in Murska Sobota, ki žele sprejeti kakšnega otroka, naj se zglase osebno ali pa pismeno pri upravi banovinskega Dečjega doma v Mariboru, Strossmayerjeva ulica 4.

• Jugoslovanski turistat. Pod tem naslovom je na Sušaku začela izhajati reprezentativna turistična revija »Jugoslovanski turistat« si je nadel nalogo, da propagira lepoto naših krajev v prvi vrsti, pri domačinih ter da po potrebi izdaja tudi posebne številke v tujih jezikih. V prvi številki je na uvodnem mestu propagandni članek »Zimski sport v Sloveniji« (napisal Anton Gnidovec), nadalje »Hercegovina« v Boki Kotorski, »Bolest hotelijerstva«, »Gorski kotar«, »Rab«, »Sarajevo« in razne zanimivosti, med drugimi vest o brezplačnem povratku posetnikov Jadrana v mesecih decembru, januarju in februarju. Številka je okrašena s slikami, ki nam kažejo zimski sport v Sloveniji, v Gorskem kotaru ter Rab Hercegovini in Sarajevu. Revija izhaja mesečno ter stane za vse leto 100 Din, posamezna številka pa 10 Din.

• Živalice in roparje. Založništvo revije »Zena in dom« je izdalo knjigo pravljic »Živalice in roparje«, ki jih je spisal znani češki pisatelj Adolf Wenig in prevedel dr. Fran Bradac. Knjigo je ilustriral Milko Bambič, za odlične tisk pa je poskrbel »Delniška tiskarna«. Knjiga stane brošura 20 Din, v platno vezana 30 Din. Naroda se pri upravi revije »Zena in dom« v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 10.

• Himen. Na Stefanovo se je poročil g. učitelj Rudolf Bratko z gđ. Faniko Martinčičevo, posestnico in trgovko iz Cerkanje Oblo sreče!

• Sokol št. Vid nad Ljubljano priredi v soboto 31. t. m. ob 20. Silvestrov večer v dvoran. br. Kratkija.

• Ciril Metodova družba prosi svoje podružnice, da nakažejo svoje prispevke za leto 1932 po položnicah.

• Kup starinskega denarja so našli te dni delavci, ko so podirali in izkopavali staro zidovje v Strumici. Bilo je 42 komadov srebrnih novcev iz dobe Marije Terezije, Karla IV in Franca I.

• Požar v dveh zidnicah. Na Stefanovo ponoči je nastal v Straži na Dolenškem v zidnici kovača Frana Markovića iz Gornjeje Gradšče pri Toplicah požar, ki je uničil poslopje do tal. Enako je popolnoma pogorela zidnica vinogradnika Štoma na Drganjih selih.

• »Franz Josefov« grenčica nudi pri hemoroidih prijetne olajšave.

Zaloga dr. Černetovega Poslovnega koledarja 1933 se manjša. Sedaj pa še dobiti, ne odlašajte. Din 30.— v trgovinah. 15257

Da bo v dnevih novoletnih nekaj uric res prijetnih, nič ne cincaj, kar naroči vinček, ki ga Slamič toči!

• Smrt zaradi razburjenosti. V stanovanje pomorskega kapetana Mateja Grilja v Dubrovniku so na Stefanovo vlomili doslej neznan zlikovci v času, ko sta kapetanova mati in služkinja bili odšli v cerkev, kapetan pa po opravkih v mesto. Ko se je služkinja vrnila domov, je našla v stanovanju vse razmetano. Takoj je obvestila o tem kapetana, ki je hitel domov, na hišnem pragu pa se je zgrudil in izdihnil. Zaradi velike razburjenosti ga je zadela kap.

• Tragičen konec ruskega begunca. V terek zvečer je v Beogradu izvršil samomor mladi kozak Stjepan Lomskoj, ki je bil zaposlen na novi progi Požarevac—Kučevo. Pred smrtjo je poslal svojim roditeljem v Rusijo 25.000 dinarjev. Zapustil je gniljivo pismo, v katerem piše, da je za vedno hotel najti mir pred nepremagljivim hrepenenjem po svoji domovini.

Za preproge nespremenljiva

Smyrna volna

Tonl Jager, Dvorni trg 1, Ljubljana

• Tihotapec je utonil. Iz Splita poročajo o žalostni smrti tihotapca Jureta Benčiča. Ko so ga zasledovali finančni stražniki, je skodil v reko Cetino, hoteč jo preplavati in se rešiti pred zasledovalci. Valovi pa so ga zagnili. Tihotapec so mrtvega potegnili iz reke.

• Uboj 90-letnega starca. V Nišu je bil obsojen na leto dni ječe Aleksander Lazić iz Grnjana, ker je v prepiru ubil devetdesetletnega starca Bogdana Miletića.

• Obsojda po zakonu o zaščiti javne varnosti. Pred okrožnim sodiščem v Osijeku je sedel na zatožni klopi seljak Ivan Matković, ki ga je državal pravdnik obtožil po zakonu o zaščiti javne varnosti, da je premišljeno hotel vzeti življenje občinskemu stražniku Antonu Luciniću, ker mu je ta zaplenil svinjo zaradi zaostalega državnega davka. Matković se je branil, da je postal v nujni obrambi. Sodišče ga je obsodilo na dve leti težke ječe.

RESTAVRACIJA KAVARNA

EMONA

bo priredila letos svojim cenjenim gostom prijetno

SILVESTROVANJE

PLES v restavraciji in v I. nadstr. Bogata in apartna dekoracija. — Igra: Sonny Boy - Jazz. — 15405

• Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in liko tovarna Jos. Relch.
• Nova pasta za zobe je »Diana«. Čisti odlično, varuje email, je izvrstnega okusa, desinficira usta in zobe. Cena normalne tube 5 Din, dvojne 8 Din.

Iz Ljubljane

• Trboveljski slavčki v Ljubljani. V četrtek 5. januarja nastopijo v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru trboveljski slavčki Mladinski zbor iz Trbovelj je gotovo edinstven na vsem našem jugu; njegovo petje, čeprav izvira iz mladih grl, je v resnici umetniško dovršeno. To jim je priznala kritika in občinstvo na vseh njihovih koncertih širom Slovenije, predvsem v Ljubljani, kjer so že dvakrat nastopili, dalje v Beogradu in v Zagrebu. Zagreb je bil naravnost navdušen za nje in vse tamošnje ocene so take, kakršne redko kdaj dobivajo največji zbori. Slavčki se pripravljajo sedaj že celo zimo za pot na Čehoslovako, kjer nastopijo po mladi. Sedaj so se postavili v službo ljubljanske dobrodelne akcije in bodo izvajali 5. januarja na dobrodelni akademiji pod vodstvom svojega odličnega zborovodje učitelja g. Šulgića izbran spored. Začetek akademije bo točno ob 20. Ze danes opozarjamo občinstvo na ta večer, za katerega so vstopnice v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

• Občnj zbor krajevnega odbora Jadranske Straže se bo vršil 16. januarja 1933 ob 20. v restavraciji »Zvezde« in bo na dnevnem redu: poročila upravnega in nadzornega odbora, predlogi in sklepanje o absolutoriju, volitev predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora, predlogi članov, smernice za bodoče

Da se zavarujemo proti krizi.

Da si ohranimo telesno in duševno ravnotežje v našem času depresije in skrbi, je potrebno v prvi vrsti, da si ohranimo zdravje. Poteškoče se nam zde večje, ako je naše zdravje slabo.

Pomnite, da zavisi zdravje od vrednosti in pravilnosti prehrane. Naša redna hrana vsebuje premalo hranivosti, zato je potreb-

delo, volitev delegatov za oblastno skupščino in slučajnosti. K občnemu zboru se vabijo vsi člani in prijatelji Jadranske Straže. Za potovanje v Ljubljano je odobril minister prometja z odlokom MSBr. 27856 od 9. t. m. vsem članom Jadranske straže, ki se udeležijo občnega zbora, polovično vožnjo na državnih železnicah. Člani kupijo na vstopni postaji celo karto, katere velja tudi za povratek s potrdilom o udeležbi na občnem zboru. Povlastica bo veljala od 12 do 16. januarja.

• Zglasitev 18-letnih mladenčev in starejših nabornikov. Po mestu je nalepljen razglas vojaškega urada mestnega načelnika, ki poziva k zglastitvi: 1. vse v Ljubljani pristojne nabornike, ki so rojeni 1913. leta ter one, ki so rojeni v letih 1912, 1911, 1910, 1909, 1908 in 1907, pa doslej še niso bili pregledani ali pa so bili oglašeni za začasno nesposobne. Zglastiti se morajo najkasneje do 10. januarja 1933. 2. Vse v Ljubljani bivajoče, pa drugim pristojne naborne obveznike, ki so rojeni v letih 1907 do 1913. 3. Vse starejše vojaške obveznike operativne in rezervne vojske, ki so postali iz kakršnegakoli vzroka nesposobni za nadaljnje izvrševanje odkazane jim vojaške službe. 4. Vse mladenčje, ki so rojeni 1915. leta. Podrobnosti zglasitve so razvidne v razglasu, zve pa se zanje tudi v mestnem vojaškem uradu na Ambrozevem trgu šte. 7. Pri zadeti naj strogo pazijo, da pravočasno opravijo svojo zglasovalno dolžnost, kajti vojni-kazenski zakon predpisuje za neopravičene hude kazni. Odsotne ali zadržane mladenčje so dolžni prijaviti njihovi starši, sorodniki, varuhi ali službovalci, ki so po vojni-kazenskem zakonu sodgovorni zanje.

• Melodija 1000 otokov. Samo še danes ob 14.15 in 18. uri se bo predvajala ta nagradni film ZKD. Poset filma je zadovoljiv, apeliramo pa kljub temu na vse prijatelje našega domačega filma na vso zavedno našo Ljubljano, na mladino in dijaštvo, da si prvo večje zvočno filmsko delo naše naglo se razvijajoče filmske industrije prav gotovo ogleda. Poudarjamo še enkrat, da je g. Mate Matič, lastnik hotela »Central« v Splitu, razpisal lepo nagrado 14-dnevne brezplačne letovanja v njegovem hotelu (hrana in stanovanje). Nagrado prejme dobitnik, ki bo znal na najlepši način v kratkih besedah opisati svoje vtise, ki jih je dobil od filma. Dopise je poslati tajništvu ZKD v zaprti kuverti do 31. t. m. z natančnim naslovom pošiljatelja. Posebna komisija pod predsedstvom notarja bo razsodila, komu pripade nagrada.

• Lepa nagrada. Foto-Revijska v Zagrebu je razpisala štiri božične nagrade za najlepše slike fotomaterijev. Prvo nagrado, krasen album čehoslovanskih fotografij, je dobil že večkrat v izopetstvu odlikovani znanstvenik fotomaterijev gosp. Ante Konič. Album je razstavljen v Zvezni knjigarni, Selenburgova 7.

• Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Na Silvestrov večer naj se ves zbor zbere točno ob 20 v društvenih prostorih v Mestnem domu, ne pa tako, kakor je bilo oznanjeno v »Slov. Narod« — Odbor — Čehoslovanski Obec v Ljubljani ne porada letos Sylvestra, žada vsak člen, aby se zúčastnil zabavy »Sokola Ljubljana« v Narodnim domě. Mista budou rezervovány v telocvičné Výbor.

• Kidanje snega. Po dolgem obotavljanju se je večeraj zopet pokazal snežec. Opoldne je prav na drobno snežilo, toliko, da so se pobelile strehe. Menda ga je v planinskih krajih nekaj več, da bodo tako vendar uslišane molitve rogovilarjev, ki že nestrpo čakajo na pohod. Opoldne pa je tudi v Ljubljani začelo izdatneje snežiti. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, lastnike parcel itd., da morajo, čim zapade sneg, poskrbeti, da so hodniki ob hišah in parcelah temeljito osnaženi. Snaženje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali počsta, odstraniti je treba sproti zledenele gručice in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z žaganjem ali pepelom gladke in polzke hodnike. Kadar zapade sneg, poudarjamo, da se ne pravi poldieca, je opraviti, snaženje in posipanje vsaj do 7. ure zjutraj. Pri nepre-

no, da jo spolnimo s hrano, ki je izredno bogata na vseh onih snoveh, ki dajejo zdravje in energijo. Ovomatine je dragocena in ekonomska hrana. To sta za današnje čase dve važni lastnosti, ker moramo stremeti za tem, da dobimo za vsak izdelek kolikor največjo možno vrednost.

stanem sneženju je treba osnažiti hodnik ali pešpot večkrat na dan in ga tako posipati, da ni nevarnosti za pešce. Z dvorišč se ne sme sneg ali led skladati na ceste, temveč ga je izvoziti v Ljubljano ali na odkazana skladišča. Sneg, ki sam zdrži ali se pomeče s strehe, morajo hišni posetniki nemudoma na svoje stroške zvoziti s ceste. Redno je treba čistiti tudi kotanje in odtočne jarke ob hodnikih, da ob južnem vremenu ne nastane poplava hodnika. Kdor zanemari ta dolžila, bo kaznovan: vrh tega sme mestno načelstvo izvršiti opuščenje ali nemarno opravljenno delo na stroške zamuđenega lastnika hiše.

• Društvo »Tabore« priredi v soboto v prostorih hotela »Tivoli« Silvestrov večer, katerega čisti dobitnik je namenjen izključno nezaposlenim delavcem. Na prireditvi bo nastopili priznani društveni mešani zbor, predvajali se bodo kuplet, recitacije in alegorije. Po programu prost zabava s plesom, šaljivo pošto in drugim. Za dobro plačilo in jedajočo preskrbo. Jena. Pričetek ob 20. Vstopnina 8 Din za osebo. 20 Din za družino.

Šolski otroci
so najbolj izpostavljeni nalezljivim boleznim. Proti vžajanju klic skozi duplino ust grla vam bodo najbolj pomagale priljubljene

Dobivajo se v vseh lekarnah.
Cena velikega zavojčka Din 15; cena malega zavojčka Din 8.

• Policijska ura na Silvestrov večer. Kr. banska uprava je dovolila podaljšanje policijske ure za Silvestrov večer za gostilne in kavarne do 3. ure ponoči za območje mesta Ljubljane.

• Tudi na to je treba misliti. Prihodnji pomlad bo v mestu na novo tlakovanih več raznih ulic, med njimi: tudi Zaloška cesta, in sicer predel od šentpeterske cerkve in mimo splošne bolnice. Ze zdaj pa je treba razmisljati, s kakim materialom se bo tlakovala ta cesta, zlasti pred bolnicami, kajti ob tej cesti stoji tudi Leončičeva, novi Slajmerjev dom, takoj zadaj za Leončičem je še ženska bolnica. Ker se bo morda že zdaj pozimaj nabavljali materiali, za tlakovanje, je potreben preudarek, da tega predela Zaloške ceste ne kaže tlakovati s kockami, na katerih bi vozila povzročila silen ropot, ki bi bolniškom prav gotovo ne del dobro. Menda stroški za leseni tlak niso previsoki, a na takem tlaku se ropot še najbolj zagnal.

• Pazite na suknje in klobuke! V kavnarni se človek tako prijetno zasedi, gleda skozi okno ali mežika v ilustrirane Mste, skratka, pazi na vse, samo ne na svoje suknje, ki jo je obesil na poljubno kljuko. Zato pa suknje in klobuke natančneje opazuje gotovi ptiki, ki kat hitro izrabijo ugodne prilike. Tako je tat odnesel Vladimiru G. iz kavarne Emone 1940 Din vredno suknjo in klobuk. Suknja je bila temnosiva, klobuk pa svetlorjav. Osumljen je tatvine neki 28-letni možki, ki je govoril dunajsko nemščino.

• Na Silvestrovem večeru društva »Kreke« pri Mikliču bo nastopila tudi gđ. Vrdelova z več pevskimi točkami. Članstvo bo gotovo zanimalo tudi to, da se bo do tem večeru delile članske knjižice, ki so zelo bogato vezane in opremljene s številnimi slikami. Vstop vsakomur prost! Brez vstopnine!

• Prikricevalne tečaje za krojače in šivilje v Ljubljani priredi kr. banska uprava, referat za pospeševanje obrti. Stari trg 34/I. Tečaje bo vodil obrtni učitelj g. Knafež Alojzij. Kdor se še namerava udeležiti, naj se ustno ali pismeno takoj prihlasi referatu najkasneje do 10. januarja 1933. O podrobnostih bo vsak prihlaselec pismeno obveščen.

Vsi, ki se hočete dobro zabavati, pridite na
SILVESTROVANJE
ki se vrši v Sokolskem domu v Šiški.

Plesna šola S. K. SVOBODE vabi na
SILVESTROVANJE
v dvorani Delavske zbornice. Začetek ob 20. uri. 15422

SILVESTROVANJE

v restavraciji »SLON«

Priljubljena Donny-Jazz kapela.

s PLESOM

VSTOP PROST. — Restavracija v jutranjih urah od 4. ure naprej odprta. — Cene zmerno, točna postrežba. — Za obilen obisk se priporoča

Saša Roth, restavrater

FOTO POTOVALNA KAMERA

30 x 40, Goldmann, popolnoma nova, uporabna za atele, kompletna, z optiko kakor tudi Satinirni stroj 40 cm, PRODA prav poceni

FOTO TOURIST

Selenburgova ulica 6.

Vsakovrstne načrte, proračune, gradbene vodstvo, obracune, Zgradbi in vrtelne in prevzema

TEHNIČNI BIRO
ARH. MAN. ZUPAN

Zastopa le gradbenega gospodarja. Informacije brezplačno. Pokličite

IZ
LJUBLJANA telefon 2796
GRADISCE ST. 13

kinja ni varna pred možno silovostjo. Tako je rešena krepkosti! In Pirandello je apologet takega dejanja!

• Hrv. glasbeni zavod je priredil svoj drugi društveni koncert, ki pa ga žal ne moremo šteti med uspehe predvite tega instituta. Društveni orkester ni kos programu, katerega je izvajal, a še bolj je motil sam dirigent Boris Papanopolu, ki bi s svojim nemirnimi in raztrganimi kretnjami motil tudi vsak drug rutiniran orkester. Oratorijski zbor Sv. Marka je pod vodstvom svojega dirigenta Mladena Požajčica priredil duhovni koncert z deli nekaterih domačih skladateljev (Mantuanina, Dugona, Požajčica i. dr.). Zbor je pel muzikalno, le intonacije bi bil moral posvetiti večjo pozornost.

Železničarsko pevsko društvo »Savac« je tudi priredilo uspel koncert skladb naših mojstrov.

Grafični orkester mandolinistov in gitaristov je priredil matinejo s sodelovanjem pevskih društev »Sloven« in »Jednakosti«. Ob tej priliki je društveni dirigent Ante Vranič slavil 25letnico svojega glasbenega delovanja. Ziga Hirschl.

Iz naših znanstvenih revij

V 6/7. številki »Zdravstvene vestnika« je objavljen na uvodnem mestu članek prof. dr. Alojza Zakarja o naših bolnicah. Pisec obravnava predvsem vprašanje bolniških zdravnikov, ki je nedvomno zelo važno v ce-

lošnem kompleksu problema bolne. V drugem delu svojega razglabljanja se ugledni strokovnjak dotika tudi nekaterih drugih vprašanj, ki so s tem v zvezi. Problem je važen zlasti zaradi tega, ker se je zdravniški kongres v Vrnjački Banji izrekel za noveliranje zakona o bolnici. Pisec zaključuje: »V vprašanjih bolniške politike bodo morali govoriti tudi drugi faktorji, ki so odgovorni za kulturni napredek našega naroda.«

Dr. Tomaž Furlan je prišelval razpravo o kulturi Kochovega bacila. Sledi referat o resekaciji želodca in gastroenterostomiji (dr. Guzelj in dr. Bajc). O tuberkuloznih čirih v grlu in njih zdravljenju piše dr. Franjo Radšček. Dr. M. Karlin je prispeval »Prilog k zdravljenju kostne tuberkuloze« v »Abjirime mazilom«. (Tako se imenuje razkrižano Poljšakovo mazilo). Pisec opisuje popolnoma negativen učinek takega zdravljenja.

Številko zaključujejo društvene vesti z raznimi beležkami.

Poliudni mesečnik »Zdravje« je pribočil v 9/10. številki članek dr. Iva Pirea »Mod zdravjem in boleznijo«, v katerem naznačuje celo vrsto naprav in uredb, ki bi bile potrebne v izpopolnitve naše javne zdravstvene službe. Tako nimamo v naši banovini nobene infekcijske bolnice, ne ljudskega zdravilišča za tuberkulozne; dasi je v Prekmurju precej trahoma nimamo posebne bolnice za trahom. Takisto bi potrebovali poseben oddelek ali celo bolnico za rakasta obolenja, ki jih je vedno več. Potrebovali bi posebni bolniški zavod za alkoholike, dalje zavod za internacijo idiotov in kretenov itd. Pisec opozarja potrebo dispanzerjev za otroke, ker

je treba socialne bolezni zatirati že pri otrocih. Obširneje razpravlja pisec o potrebi smotnejše zaščite slabotnega otroka, večje higienске propagande in poostrove higienjskih ukrepov.

Neslor naših psihiatrov dr. Fran Göstl razpravlja o duševno zaostali deci in karakterizira pojave idiotije in imbecilnosti. Strokovni učitelj Fran Grm je prispeval za vse matere zanimiv članek »Zakaj ne začno otroci pravočasno govoriti«.

Posebno tehten je prispevek sedanjega šefa primarija kirurškega oddelka v Ljubljani dr. Mirka Černiča: »Naloge organizacije proti rakut. Pisec označuje rak kot »bolezen, ki je izmed vseh, kar jih poznamo, najbolj škodljiva človestvu«. V Nemčiji umre za rakom vsak deseti človek; verjetno je, da tudi pri nas ne bo nič boljša, če ne slabša. Pri raku je najvažnejše to, da ga pravočasno opoznamo. V boj zoper tega morilca človeštva je treba prirediti vse, ki so v stikih z ljudstvom. Pri nas vodi ta boj novo ustanovljeno Društvo za proučevanje in pobijanje raka, ki si je med drugim zastavilo tudi nalogo, da zbira denar, ki se bo porabil za poučevanje ljudstva glede raka in za nabavo pripomočkov za zdravljenje. (Slovenija nima do danes niti trohice pri zdravljenju raka tako uspešnega radija). Pri tem je dr. Černič povedal tudi to-le krepko besedo našim premočnim slojem:

»In naši magnati, rodoljublji! Včasih smo jih imeli in svetla so še danes njihova imena — nemišlamo samo na dihaške ustanove: Knaff, Gorup, dr. Oršič, Kolenc, Ranoc, dr. Turner in drugi, na fondre pri raznih druž-

bah: Kotnikov sklad pri družbi sv. Cirila in Metoda itd. A danes? Človeka je sram, kako se naši milijonarji poslavljajo, da se niti s paro ne spomnijo naroda in grude, iz katerih so črpali svoje imetje. Ni treba kazati na Ameriko, da se vidi, kako pojmujejo drugo svoje dolžnosti, oziroma se samo na naš domaći jug in priznati moramo: brat Srb je velik ne samo s puško v roki, marveč tudi v tem, kako se v oporoki oddolži narodu za vse dobrine, ki jih je sprejel od njega za časa svojega življenja. Naša fronta proti raku, ki se danes ustanavlja, bo morala tudi tu pozvorniti, da se spe visoko dvigne zastava spoštovanja in češčenja onih imetnikov, ki se zavedajo, da so dobrine ne le tistega, ki si jih je znal pridobiti, marveč da morajo biti v prid tudi onemu, od katerega so se stekale.«

Številko zaključujejo krajši članki »Sadje in pitje vodce«, »Ali naj zdravnik vedno pove resnico?«, »V borbi proti nervoznosti«, »Na zrak in na sonce« in »Glasnik higien-skih ustanov«.

Celica. Juša Kozaka novo delo iz revolucionarne preporodovske dobe pred dvajsetimi leti je pravkar izšlo v zbirki »Slovenske poti« (Tiskovna zadruga). O knjigi, ki predstavlja svojevrstno, danes nadvse aktualno moštvo našega pripovednika, bomo še obširno poročali. — Namesto Lebno- v »Problemov slovenske vzgoje« izide kot zadnja knjiga v letošnji seriji »Slovenski politični Krestova drama« Celjski grofice, ki je v uprizaritvijo v Narodnem gledališču dosegla zelo velik uspeh.

